

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike — inserati do 80 peti vrt 4 Din 2, do 100 vrt 4 Din 2.50, od 100 do 300 vrt 4 Din 3, večji inserati peti vrt 4 Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Beograd v središču diplomatske akcije:

Obisk turških državnikov v Beogradu

V ponedeljek prispeta v Beograd predsednik turške vlade Izmet Ineni in zunanji minister Ruždi Aras z večjim številom strokovnjakov - V Beogradu bodo imeli važne politične razgovore

Beograd, 9. aprila. V pričetku prihodnjega tedna bo Beograd letos že četrto središče važnih mednarodnih dogodkov. Za ponedeljek 12. t. m. je napovedan obisk turškega ministrskega predsednika Izmeta Inenija in zunanjega ministra dr. Arasa. Z njima pridejo v Beograd tudi turški politični strokovnjaki, šef kabineta predsednika vlade Vedak, šef kabineta zunanjega ministra Amir Refik in šef protokola zunanjega ministristva Šefket Hnak. Turški politični krogi pripisujejo obisku obeh turških državnikov v Beogradu posebno velik pomen.

Pri nas bosta ostala v gosteh štiri dni. Ze včeraj so se odpeljali iz Ankare in Carigrada tudi ugledni turški novinarji, ki so v Beograd prispeli nocoj in bodo ostali v naši prestolnici ves prihodnji teden. V njihovi delegaciji so direktor lista »Ulus« in narodni poslanec Šahih Ataj, direktor carigradskega »Tempea« Emin Jalmanman, direktor lista »Koruna« in narodni poslanec Asim Ueo ter še nekateri drugi politični reporterji pomembnih carigradskih in ankarških listov. Turški novinarji bodo gostje naših novinarjev.

Beograd, 9. aprila. AA. Snoči je z ekspresom iz Carigrada prišla skupina turških časnika, ki spremlja turškega ministrskega predsednika na njegovem potovanju v Beograd. Gostje stanujejo v hotelu »Srpski kralj«.

Tatarescu gre v Ankaru

Ankara, 9. aprila. AA. Izve se, da je bilo uradno določeno, da bo rumunski ministrski predsednik Tatarescu obiskal Ankaru dne 29. oktobra t. l. Tedaj bo tudi določen datum uradnega obiska turškega ministrskega predsednika Izmeta Inenija v Bukaresti.

Ruždi Aras v Moskvo

Ankara, 9. aprila. AA. Ruždi Aras se bo koncem maja udeležil zasedanja DN, nato pa bo odpotoval na obisk v Bagdad in Teheran. Koncem julija bo Ruždi Aras obiskal Moskvo.

Ciano povabljen v Ankaru

Ankara, 9. aprila. AA. Turška vlada je naročila svojemu veleposlaniku v Rimu, da naj povabi grofa Ciana na obisk v Ankaru za pozno jesen. Sicer pa je bil ta obisk grofa Ciana dogovorjen že prej. Točen datum obiska bo določen po sporazumu med obema vladama.

Med Dunajem in Rimom

Zakaj je zvezni kancelar Schuschnigg odgodil svoje potovanje v Rim

Praga, 9. aprila. b. Današnji »Prager Tagblatt« ugotavlja v zvezi z najnovejšimi dogodki v Podunavju po sklenitvi italijansko-jugoslovenskega sporazuma naslednje:

Dr. Schuschnigg bo svoje, prvotno za velikonočni čas napovedano rimsko potovanje najbrž še za nekaj časa odložil. Od njegovega poslednjega obiska v Rimu pa do danes se je v avstrijski neposredni bližini marsikaj zgodilo, kar zasluži posebno avstrijsko pozornost, ker je treba z vseh strani pregledati položaj in znova ugotoviti, kaj se lahko pripeti v odnosih med Italijo in Avstrijo.

Po sredi je predvsem vprašanje avstrijske neodvisnosti in samostojnosti. Ali ima Italija še vedno isti interes na njeni ohranitvi, ali pa je beograjski sporazum po avstrijsko-nemškem sporazumu z dne 11. julija lanskega leta spet nova faza italijanske nezanimanja za avstrijsko usodo? To je najnovejša uganika, ki jo je Mussolini preskrbel opazovalcem svoje politike. Pogled na zemljevid pove, kakšno važno vlogo je igrala do sedaj Avstrija v strateških računih Italije. Beograjski sporazum je ta

pomen očitno nekoliko omejil. Pri tem ne smemo izgubiti iz vida, da je Italija z beograjskim sporazumom skušala zmanjšati nemški vpliv v Jugoslaviji. Razen tega ugotovimo italijansko-jugoslovenski sporazum služiti tudi Avstriji kot vzorec za ureditev nekaterih avstrijsko-italijanskih vprašanj, med jimi zlasti manjšinskega vprašanja. Seveda se je med tem sestali tudi stalni svet Male antante, ki se v svojem komuniciranju (v točki 6) dotika tudi vprašanja odnošajev maloantantnih držav do sosedov, ki so v tem primeru države rimskih protokolov. Tudi v tem pogledu si bodo morali biti na Dunaju na čistem še pred morebitnim odhodom kancelarja dr. Schuschnigga v Rim.

Francoski parlamentarci pri dr. Schuschniggu

Dunaj, 9. aprila. AA. Zvezni kancelar dr. Schuschnigg je sprejel francosko parlamentarno delegacijo, na čelu z bivšim ministrom Louisom Marinom, ki se tu tudi v študijskih namenih sprejema je prisostvoval tudi državni tajnik za zunanje zadeve dr. Schmidt.

Belgija za strogo nevtralnost

Prihodnji teden bo objavljena pogodba med Francijo, Anglijo in Belgijo

London, 9. aprila. k. V Parizu in Londonu pripravljajo dokument, s katerim naj bi priznali Belgiji njeno popolno nevtralnost in jo osvobodili vseh obveznosti glede vzajemne pomoči napram Angliji in Franciji v primeru neizvane napada. Kakor znano, je Belgija l. 1926 podpisala lokarnski pakt, s katerim sta za nedotakljivost njene ozemlja jamči tudi Italija in Francija. Belgija se je zato obvezala, da bo prišla na pomoč obojem državam če bi in napadli sosedji. Pred petimi meseci je belgijski kralj proglasil absolutno nevtralnost Belgije in spričo te deklaracije so se razvila dolgotrajna poznanja med Londonom in Bruseljem za izpremembo lokarnske pogodbe v smislu belgijskih zahtev. Pred kratkim

se je kralj Leopold mudil v Londonu in je imel o tej stvari daljši razgovor z zunanjim ministrom Edenom. Kralj je s svojo tezo popolnoma pritril in sedaj se pripravljata vladi Francije in Velike Britanije na to, da zavajata belgijsko nevtralnost na katero je v ostalem pristala tudi že Nemčija. Dokument o tem jamstvu bo objavljen že v prvih dneh prihodnjega tedna.

Bruselj, 9. aprila. Ministrski predsednik Van Zeeland je izjavil, da bo pogodba, sklenjena med Anglijo, Francijo in Belgijo, objavljena šele prihodnji teden, ker noče, da bi se z objavo tega zunanje-političnega uspeha vplivalo na nedeljske volitve ter bi se mu moglo očitati, da vodi nelojalno borbo proti reksistom.

Poročila iz Španije

Zadnja dva dni ni bilo posebnih dogodkov

Pariz, 9. aprila. r. Vsa pozornost v Španiji je osredotočena na dogodke na frontah pri Bilbao in pri Pozoblanci. General Molla sedaj tudi že sam priznava, da je njegova ofenziva na baskiški fronti nalezla na hud odpor ter da se mu je doslej posrečilo zavzeti le neznatne predele. V glavnem se mu je posrečilo zavzeti le dva vrhunca v baskijskih hribih, kjer pa je njegova ofenziva zastala. Še vedno so frankovci oddaljeni 6 km od Duranga in 35 km od Bilbao. Edini uspeh je v tem, da si je general Molla na ta način zavaroval boke in si zagotovil zvezo z zaledjem.

Na fronti pri Pozoblanci poskušajo vladne čete obkrožiti Penarajo, glavno rudarsko središče. Z dveh strani prodirajo proti mestu in so oddaljeni samo še 4 km od svojega cilja.

Madrid, 9. aprila. AA. Havas: Vlado čete so precej široko prodirle sovražne vrste na estremadurski cesti in napredovale za 4 km. Napad je bil izvršen s pomočjo tankov.

Pariz, 9. aprila. AA. DNB: Po zadnjih vesteh so prešli rdeči v Bilbao znatno pomoč. Poleg velikih bombarderjev in lovskih letal so prišle tudi čete iz Asturije in Santanderja. Po zadnjih vesteh so nacionalisti samo še 35 km od Bilbao.

Almerija, 9. aprila. AA. Havas: Vlado čete so presenetile blizu Ugajare nacionalistično kolono, ki je šla na pomoč iz Cor-

dobe. Nacionalisti so se razbežali in pustili na bojišču 30 mrtvih.

Madrid, 9. aprila. AA. Havas: Ker se je vreme popravilo, je nacionalistično letalstvo pospešilo svoje delo na osrednji fronti. V Toledo so vladna letala uspešno bombardirala velika poslopja, ki služijo za vojaške namene, med drugim nadškofovo palačo in glavno pošto. Bombardirala so tudi železniško postajo v Valladolidu. Uničenih je bilo več vagonov in skladišč. Vsa letala so se vrnila nepoškodovana na svoja letališča, dasi so jih protiletalski topovi zelo obstreljevali.

Vitoria, 9. aprila. AA. (Havas): Nacionalisti nadaljujejo prodiranje na vsej baskijski fronti. Topništvo in letalstvo sta odlično pripravila predor pehote. Včeraj okoli 14. ure je 12 trimotornih bombnikov obstreljevalo sovražno zaledje in spustilo v zrak več municijskih skladišč ter razgnalo vse pomožne čete, ki so iz zaledja prihajale na pomoč.

Rim, 9. aprila. AA. Havas: Tukaj se širijo vesti, da se bo italijanski veleposlanik pri vladi v Burgo Roberto Ceratovski vrnil v Rim. To se bo zgodilo zaradi tega, ker je v Španiji odpotoval bivši glavni tajnik fašistične stranke Roberto Farinacci.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Privatni izpiti na srednjih šolah

Da ne bo nepotrebne korespondence in beganja sem in tja pri prijavitelju učencev srednjih šol k privatnim izpitom, naj služijo tale pojasnila:

1. Privatne izpiti se delajo samo meseca junija na državnih srednjih šolah po čl. 58 in 60 zakona o srednjih šolah.

2. Privatni učenci bo delali skupno v srednjih šolah tistega kraja, kjer stalno prebivajo njegovi roditelji. Če pa v listem kraju ni srednje šole, tedaj v tisti šoli, na katere področju stalno prebivajo njegovi roditelji.

3. državni, samoupravni in zasebni uradniki in osebe, ki so po svoji službi zaposlene v nekem kraju, bodo delali skupno v šoli svojega stalnega bivanja, ali v šoli, na katere področju je kraj njihove službe.

4. Privatni učenci vložijo prošnjo za skušnjo ravnatelju šole. Prošnja mora biti pravilno opremljena s koliki, v njej mora biti kratak opis svojega šolanja v srednji šoli in navesti razrede, čez katere bi hotel delati izpit in točno navesti svoj naslov. Prošnji je priložiti: a) šolsko spričevalo o prejšnjem razredu, b) krstni list, c) potrdilo pristojne oblasti o njegovem vedenju in

pokleu in o kraju stalnega bivanja njegovih roditeljev (točka 2) ali njegovo (točka 3), s fotografijo, potrjeno po občinski oblasti, d) potrdilo davčnih oblasti iz leta 1937 o višini letnega davka očeta in matere in zasebnega učenca samega. Vsa pojasnila glede šolnine in pristojbin za te skušnje dobe učenci od šole, ki se ji prijavijo k skušnji.

5. Če je v katerem kraju več srednjih šol, se bo učencev prijavil enemu izmed ravnateljev, skupno bo pa delal na isti šoli v tem kraju, ki mu jo določi na konferenci vseh ravnateljev srednjih šol tistega kraja.

6. vse to velja tudi za učence, kaznovane po čl. 43 točke 4 z izključitvijo s pravice do privatne skušnje, le da morajo ravnatelji njihove prošnje poslati prosvetnemu ministru v odobritev (čl. 43), zadnji odstavek zakona o srednjih šolah.

Vse prošnje za privatne skušnje z vseni prilogami je treba poslati ravnateljem najkasneje do 15. maja. Prosvetni ministri in prosvetni oddelki ne bodo sprejeli, mal osebno vloženi prošnji.

(Iz prosvetnega ministristva, oddelek za srednješolski pouk).

Duhovniški proces v Nemčiji

Berlin, 9. aprila. AA. Včeraj popoldne se je nadaljevala razprava proti katoliškim duhovnikom in članom katoliških mladinskih organizacij. Opat Rosalet je zopet izjavil, da je zmeraj delal samo kot katolik in pacifist in da nikdar ni posegal v politiko. Predsednik ga je enkrat prekinil in mu prečital neki listek, ki propagira ustanovitev skupne fronte med katoliki in komunisti proti narodnim socialistom.

Madžarski deficit

Budimpešta, 9. aprila. br. V poslanski zbornici se je danes pričela proračunska razprava. Proračun izkazuje 68 milijonov primanjkljaja. Finančni minister Fabinyi je v svojem ekspoziciji naglasil, da hoče vlada aztrajati pri stabilnosti madžarske valute ter da bo skušala s prihranki kriti primanjkljaj. Govorec o splošnih finančnih in gospodarskih prihrankih je naglasil, da se na vsej fronti opazja dvigovanje konjunktura. V madžarski zunanji trgovini igrajo posebno važno vlogo države rimskega sporazuma in Nemčija, toda Madžarska si želi izboljšanja trgovinskih odnošajev tudi z vsemi ostalimi sosednimi državami, zlasti z Jugoslavijo.

Svojo nezvesto ženo je umoril

Mož je moral biti priča ženinine nezvestobe in v obupu jo je zabodel v srce

Maribor, 8. aprila. Veliki kazenski senat je danes razsojal v zanimivem primeru. Sledil je epilog krave družinske tragedije. Ki je razburila nedavno vso ptujsko okolico. Iz preiskovalnega zapora so privedli 35letnega delavca Marka Mohorka iz Turniš pri Ptuj, ki je obtožen, da je 10. februarja ponoči zabodel svojo ženo Marijo v prsi, tako da ji je rezilo ranilo pljuča in srce in je žena po nekaj trenutkih izkrmavela. Zanimiv je nagib ki je dovedel obtoženca do zločina in ki pokaže, kako nezdrave razmere vladajo na deželi v zakonskem življenju.

Obdolženčeva žena je bila leta 1934 dvakrat zaprta zaradi tepeža in tihotapstva. V zaporu se je seznanila z Matevžem Kozlom, ki je postal zanj in njenega moža usoden. Po prestani kazni sta žena in Kozel prišla ljubavno razmerje, ki je doseglo višek, ko je bil tudi njen mož, da naslani obtoženec, zaprt zaradi tihotapstva. Toda Kozlo so kmalu zopet prišli in v Mariboru je bil obojen na dveletno robijo. Prišedši iz kaznilnice se je napotil k polni obtoženčevi ženi, ki jo je večkrat ob-

iskal in se z njo sestajal v bližnjih gozdovih. Pa tudi, ko je bil zaprt v Ptuj, je ponori uhajal iz ječe in se sestajal s svojo ljubico. Pri neki taki nočni avanturi so ga orožniki zalotili. Letos februarja se je Kozel stalno naselil pri pokojnici. Njen mož je vse to opazoval in je po lastni trditvi bil celo priča spolnega občevanja med Kozlom in svojo ženo, pa se ni upal nastopiti proti temu, ker sta mu žena in njen ljubček vedno grozila. Kozel je izredno nevaren človek in dosti močnejši od obtoženca.

Tudi usodne noči je Kozel prenočil pri njegovi ženi. Obdolženec je premišljal o svoji sramoti, o kateri govori že vsa okolica. Takrat se je odločil, da za vsako ceno napravi takemu življenju konec. Ko se je njegova žena kmalu po polnoči vrnila v njegovo sobo, je nastal med zakoncem prepri in obtoženec je potegnil nož ter zabodel svojo nezvesto ženo v srce.

Obtoženec priznava dejanje, zanika pa krivdo. Pravi da je ženo udaril, ko si je čistil z nožem nohte. Takoj po dejanju se je sam prijavil orožnikom in sam opisl dejanje.

Politični obzornik

Beseda Velikega kralja

Govori blagopokojnega kralja Uedinite-lja so bili polni velikih misli in zlatih naukov. Zato jih je treba često zopet poklicati v spomin starejšemu pokolenju, ki je nanje skoroda pozabilo, mislilemu pa v ravnanje. Kralj Aleksander je 29. junija 1930, ko je izročal v Beogradu zastavo Sokolu Kraljevine Jugoslavije, izrekel ta-le znameniti in pomembni govor: »Sokol in Sokolice! Od Sokola Kraljevine Jugoslavije, ki je bil nedavno osnovan pod starejšinstvom mojega prvorojenega sina prestolonaslednika Petra, se pričakuje, da bo zdrav vzgojitelj mladine, pobornik bratstva in ljubezni, čuvav velike jugoslovenske misli, nosilec viteškega in nacionalnega duha. On mora med svojimi člani razvijati in krepiti plamen rodoljublja in plemenitega navdušenja, da bo tako šola državljanov vrlin. Poleg tega pa mora biti spona z veliko slovensko skupnostjo. V znak svoje vladarske pozornosti napravim tem velikim mladim in njih izvršitvju darujem Sokolu to zastavo in jo razvijam z željo, da bi vedno ponosno plapolala na čast in slavo kralja in domovine. Pod tem znamenjem, Sokoli in Sokolice, jeknite svoje mislice, oplenitujete svoje duše, oborožite s sokolskimi vrlinami svoje srce. In nikdar ne pozabite, da ves svoj staj in polet in vse svoje odlike dolgujete veliki in uedinjeni Jugoslaviji, da njej pripadate s svojimi mislimi in deli. Od zibel do groba ste dolžni služiti samo Jugoslaviji, jugoslovenski ideji, njene so vaše mislice in vaša srca. Njene morajo biti vse vaše radosti in ideali, vaše težnje in vsa vaša stremiljenja. To zahtevajo od vas vaše sokolske tradicije, to je oporoka onih, ki so padli za veličino domovine, to vam je moj kraljevski pozdrav. Zdravlo«

Čigavo glasilo je »Samouprava«?

Naše »Jutro« je te dni zapisalo, da je beograjska »Samouprava« službeni organ vlade. »Samouprava« ogorčeno ugovarja temu in izjavlja: »Samouprava je samo glavni organ JZK. Popolnoma naravno je, da za naše pisanje in naše poglede, ki jih objavljamo v našem listu, ne morejo biti odgovorni niti vlada, niti posamezni ministri, ker naš list ima svoj program in svoje pričanje, ki je v polnem skladu s programom JZK. Zato ono, kar piše »Samouprava«, predstavlja mišljenje celokupne JZK.« — Z ozirom na to ugotovimo bi samo vljudo vprašali, če niso morda voditelji in prvaki JZK obenem tudi odločujoči člani vlade?

Pametna beseda

»Hrvatski Dnevnik« je pred par dnevi objavil prav zanimiv članek, kakršnega že dolgo nismo čitali v nobenem hrvatskem listu. List izjavja: »Noben narod ne more doseči svojih ciljev, ako se ne bo v prvi vrsti naslanjal na sebe. Res je, da lahko tudi splošna mednarodna situacija pomaga kakemu narodu, da oživi svojo cilje, toda glavno težnjo vendarle mora narod položati na samega sebe. Spominjamo se rakoviške tragedije. Evgen Kvaternik, eden največjih hrvatskih političnih idealistov, dobi v hrvatski politični zgodovini karakteristiko njenega dobrega sanjca, ki je doživel obilico razočaranj samo radi tega, ker je verjel, da bo hrvatski narod ogrelo solnce, ki vzhaja v tujini! Ali ni znana usoda Zrinjskih in Frankopana, ki so iskali zveze z dvori tujih držav? Oni so jih minogredje tudi podpirali, v kritičnem trenutku pa so jih pustili na cedilu!...« — Prepričani smo: ako bi gotovi hrvatski politiki imeli vedno pred oči ono, na kar jih sedaj opozarja »Hrvatski Dnevnik«, bi bile razmere na Hrvatskem danes drugačne, kakršne so. Jugoslavija pa bi bila silna, ker na zadovoljnost in složnost svojega prebivalstva se opirajoča država!

Razočarani frankovci

Dr. Mačkovo glasilo javlja, da se je še preje nego je prispel grof Ciano v Beograd razjirila med peščico zagrebskih fašistov, to je med frankovci, vest, ki jih je zadela kot strela z jasnega in izzvala med njimi pravo konsternacijo. Izvedelo se je namreč, da je nacionalistična vlada v Berlinu dala aretirati in internirati več njihovih somišljenikov, ki so se mudili v Nemčiji. List pripominja k tej svoji vesti: Zamislimo se, kako bi izgledala politika hrvatskega naroda, ako bi ves hrvatski narod ali vsaj znaten njegov del sledil brezglavi politiki naših frankovskih korijev. Dogodki, ki smo jim bili v zadnjem času svedoci, bi ga bili popolnoma zmedli. Izginila bi njegova vera v bodočnost, zavaljala bi pobitost in apatičnost. O sposobnosti za delo in borbo bi dolgo let ne bilo niti govora. Ali na srečo ni tako. Hrvatski narod pod vodstvom dr. Mačka vodi politiko, ki ga ne bo nikdar zavedla v obupanost. Hrvatski narod veruje v sebe in svojo moč, kakor veruje v njo tudi njegov vodja. Lahko se spremeni zunanja politična situacija, lahko se preokrene vse zunanji položaj, a hrvatski narod bo vkljub vsemu ostal neomajen. On ima v svoji politiki čvrsta tla pod nogami.«

Curih, 9. aprila. Beograd 10. — Pariz 20.035, London 21.52, New York 439.625, Bruselj 74.06, Milan 23.125, Amsterdam 240.50, Berlin 176.70, Dunaj 80.75 do 81.85, Praga 15.325, Varšava 83.39, Bukarešta 225.

Pomočniški zbor je dobil pravila

Organizacija, ki obstoja že od l. 1905, pa še ni imela pravil

Ljubljana, 9. aprila. Zdrženje trgovcev v Ljubljani je sklicalo izredno občni zbor Pomočniškega zbora s snovi v Trgovskem domu. Snovni občni zbor »Pomočniškega zbora Zdrženja trgovcev« v Ljubljani je poseben pomemben za organizacijo trgovskih strokovnikov — ne glede na to, da je prisilna —, ker je dobila pravila. Zelo zanimivo je, da PZ doslej še ni imel pravil, čeprav obstoja že od l. 1905.

Občni zbor je otvoril podpredsednik Zdrženja trgovcev g. Golob, ki je prisrčno pozdravil zborovalce in posebej zastopnika Zveze društev privatnih namestencev J. Zemljica. Zdrženje je sklicalo občni zbor, ker je Zbornica za TOI potrdila pravila PZ v skladu z obrtnim zakonom. Govornik je izjavil, da bo nova uprava Zdrženja trgovcev gledala z razumevanjem na zahteve trgovskih strokovnikov, saj se mnogi trgovci zdaj že dobro zavedajo, da zavisi napredok trgovine od složenega sodelovanja uslužbencev z delodajalci. Slovenska trgovina uživa najlepši ugled v naši državi, in stremi, da bi dosegla še lepšo višino.

Načelnik PZ Fr. Melicer je podal lepo poročilo o pomenu in delovanju PZ. Pomočniški zbor je bil ustanovljen v Ljubljani l. 1905 in je deloval do l. 1911, ko je delo za nekaj časa zastalo. Med vojno je zbor povsem prenehal delovati. l. 1921 je pa bil zopet oživen. Od tedaj se je lepo razvil in je postal zlasti po številu članstva zelo močna organizacija. Z novim obrtnim zakonom se je spremenilo razmerje med delodajalsko trgovsko organizacijo in PZ. Obrtni zakon določa Pomočniške odbore pri Zdrženjih trgovcev kot prisilne organizacije in zahteva posebna pravila za njihovo delovanje. Pravila so morali predložiti v odobritev Zdrženju trgovcev.

Načelnik je naslovil na združenje apel, naj bi posredovalo, da bi članstvo PZ redno plačevalo članarino; na pisarno zbora se obračajo številni nezaposleni trgovski pomočniki zaradi podpov, a vsem ne morejo pomagati, zlasti se, ker imajo zelo malo sredstev.

Pomočniški zbor si prizadeva, da bi bil zadovoljivo urejen čas odpiranja in zapiranja trgovin in da bi bil priznan pomočnikom zakonito določeni poletni opoldanski odmor. Načelnik je apeliral na združenje, naj bi uredilo to zadevo čim prej ter da bi bil že v tej sezoni uveden obvezen opoldanski poletni odmor (od 12.—15.).

Pravila so bila sprejeta brez debate. Nekoliko se je pa dotaknil nekega določila pravil zastopnik Zveze društev privatnih namestencev, ki je pozdravil zborovalce in naglasil potrebo, da njihova organizacija tesno sodeluje s strokovnimi namestenskimi organizacijami, da si bo lahko obetala uspeh v stanovanjskem boju. Novih pravil ni proučil in ne more izreči o njih sodbe, čuditi se je pa samo, zakaj je PZ podrejen Zdrženju trgovcev, tako, da bo moral pošiljati celo zapisnike svojih sedelodajalskih organizacij, odnosno Zbornici za TOI. Po njegovem mnenju bi PZ spadal prej pod kompetenco Delavske zbornice kakor trgovske zbornice.

Načelnik Melicer je zagovarjal nova pravila ter je dejal, da je organizacija pridobila mnogo z njimi že zaradi tega, ker je z njimi urejeno plačevanje članarine.

Zborovalce je končno pozdravil še za stopnik Društva aranjev J. Krušič, ki je izrazil željo, da bo PZ čim tesneje sodeloval z organizacijo aranjev.

alih, a kolkovane z državnimi kolki, ne bodo dotičnih vlog obravnavale, dokler ne bo plačana ustrezna taksa v banovinskih kolkih.

Adresa prezidentu dr. Benešu

Ljubljana, 9. aprila. Kakor znano, so ob priliki obiska prezidenta dr. Beneša in na iniciativo predsedstva izvršnega odbora JČ lig za dravstvo banovino podpisala ugodna ljubljanska društva posebno izjavo, v kateri so na naslov visokega česta poudarila zaupanje prezidentu dr. Benešu in neomajno vero v Čehoslovansko in v jugoslov. čehoslovansko bratstvo. Izjavo ljubljanskih organizacij je sprejela vsa nacionalna javnost s simpatijami. Objavili so jo poleg naših dnevnikov tudi vodilni praški listi. Adresa je dal izvršni odbor JČ lig umetniško napisati na pergament in vezati v krasno mapo.

Dne 6. aprila jo je predsednik izvršnega odbora JČ lig in ljubljanske lige doktor Egon Stare, ki je bil kot zastopnik lig povabljen na beograjske svečanosti, izročil g. prezidentu dr. Benešu. G. prezident jo je sprejel z očitnim veseljem in se je dal informirati o delu JČ lig v Sloveniji.

Izjavi je med drugim: Izredno me veseli, da se ob vsaki priliki in tako tudi tej spomni slovenska javnost mene, kakorsem sploh počasi, da se je vsa Jugoslavija tako krasno udeležila mojega sprejema. Mi smo s Slovenijo že stari, stoletni prijatelji: še prijateljstvo ni bilo nikdar kaljeno. Visoko cenim vztrajno, temeljito in smotno delo vaših lig ter Vas prosim, da javno tolažite moje zahvale vsem vašim številnim kulturnim organizacijam in vaši javnosti, ter moje priznanje vsega vašega dela. Prosim, da nadaljujete v tej smeri! S temi besedami so dobila najlepšo zahvalo in priznanje tudi vsa društva, ki so se pridružila iniciativi izvršnega odbora JČ lig in ob vsaki priliki s simpatijami podpirajo delo JČ lig.

Predsednika izvršnega odbora dr. Ego Stareta je spontano nagovoril tudi N. Vis. knez namestnik Pavle, ki se je prav tako zanimal za delo lig v naši banovini. Na zahvalo, ki jo je izrekel dr. Egon Stare, da je N. kr. Vis. sprejel pokroviteljstvo lig v Jugoslaviji, je izjavil kneznamestnik:

Visoko cenim delo, ki ga razvijajo JČ lige v Jugoslaviji in sem zato z veseljem sprejel pokroviteljstvo ter želim Vaši organizaciji kar največji procvet in napredek.

Ne dvomimo, da bo izročitev adrese gospodu prezidentu dr. Benešu in izjavi kneza namestnika kot novega pokrovitelja vseh naših JČ lig zanimala društva, ki so jo podpisala, kakor tudi njihovo številno članstvo.

Predsedstvo izvršnega odbora JČ lig za dravstvo banovino

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V SISKI — TELEFON 33-87

BORIS KARLOFF v senzacionalnem filmu

FRANKENSTEINOVA NEVESTA

Samo za ljudi močnih živcev! Umetnemu človeku ustvarijo umetno nevesto!

Predstave v soboto ob 7. in 9. uri, v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9.

V petek: ZEMLJA SMEHA
Stanlio in Olio.

Občinska seja v Poljčanah

Poljčane, 6. aprila. Na zadnji občinski seji so se določili člani za sestavo požarne policijske komisije. Isti odborniki se določijo kot nadzorniki cest v svojem okraju in so: za Pekel Slamberger, za Poljčane Znidar, za Stanovske Trunkl, za Luščičko vas Modrič, za Brezje Bračič za Hrastovec Podhupnik za Hošnico Uršič, za Vrholce Potisk, v požarno policijsko komisijo se koopirata dalje še dimnikar in en član prostovoljne gasilske čete. Izvrševanje gostilniške obrti se na podlagi starih koncesij dovoli gg. Maksu Hoblu v Studenicih in Drogeniku Ludviku v Sp. Breznicah, Luciji na stari in novi šoli se prevzame v občinsko javno razsvetljavo.

Predlaga se odlok o razveljavitvi znižanja plače občinskih babič. Občina pristopi kot članica k županski zvezi. V svr. ho povzga tujeskega prometa, bodo skušali odborniki pri merodajnih čimteljih doseči, da se zgradi v Poljčanah prepotrebno kopališče.

Mesogledništvo občine se ponovno podeli g. Marku Pogorevcu, poleg njega pa opravlja te posle še odbornik Podlipnik. Postavilo se tudi novi živinoglednik: župan Detiček Franc, kot zastopnik občine, dalje zdravnik dr. Hronovski, šolski upravitelj Kranjc Alojz in učitelj Stefančič Andrej iz Studenice.

V občinski zvezi se sprejmejo sestre magdalenske samostana v Studenicih pri Poljčanah: Ursula Gjorek, Neža Ku. judžič, Frančiška Kosar, Frančiška Flster Ursula Gjorek in Marija Hribenik. Pristvu gluhozemelj v Ljubljani se odobri, dopra v znesku 50 Din.

Po predlogu Potiške Janca za Vrholca, naj bi se za kraj Kočno in Vrholce ne izvrševale transferacije radi neplačila davkov, temveč naj bi se z izplačilom odločilo vsaj do spomladanskega odločila predlog predsednika, po katerem se bo občinska pisarna preselila iz dosedanjega lokala v hišo konzumnega društva, kjer je bil doslej ured tukajšnje finančne kontrole. Predloži občinskega odbornika g. Goloba, naj se ustanovi fond za postavitev občinskega doma, za kar je že svoječasto obhajal fond v znesku 40.000 Din (znesek pa se je uporabljal za kritje dolgov in kor. porizanih občin), se gladijo odkloni.

Odobren je bil priložen občinski proračun, ki je znižan od sklenjenega za 9.334 Din; vsled tega se zniža tudi odstotek doličade od sklenjenih 62% na 51%. Med drugim je znižan prispevek šolam na vi. šino, odobreno po banovinskem šolskem obzoru, za šole Poljčane za 3.000, za Studenice za 3.000 in za Laporje za 897 Din. Znižan je kredit za popravilo in vzdrževanje obč. cest, kateri znesek naj se vnese v proračun za osebno delo. Glasom statutov pa se svila plača občinskemu delovodcu na 15.000 Din letno.

POHITITE z nakupom srečk drž. razr. loterije. Zrebanje l. razreda 34. kola bo

14. in 15. aprila t. l.

Veliko izbero števil Vam nudi

Zadružna hranilnica v Ljubljani, Dalmatinova 6

Srečke dobite tudi v oglašnem oddelku jutras v Selenburgovi ulici.

Kako žena doživlja čas mene?

Odlično obiskano predavanje docenta dr. Matka pod okriljem Splošnega ženskega društva

Ljubljana, 9. aprila. Dvorana Delavske zbornice že dolgo ni bila tako natrpana občinstva kakor snodi, ko je pod okriljem Splošnega ženskega društva predaval tu še internega oddelka Splošne državne bolnice, docent dr. Ivan Matko o tem, kako preživlja žena čas mene. Tako zanimiva in poučna predavanja, ki bi privabila tako ogromno število občinstva, zlasti žensstva, že dolgo ni bilo. Mnogi so morali oditi, ker ni bilo več prostora in se bo predavanje zategadelj pomnilo prihodnji četrtak najbrž v unioński dvorani.

G. predavatelj je v uvodu podal najprej splošne oznake ženskega spolnega organizma in z resnostjo do predmeta pokazal njegovo delovanje od časa prve dozoritve pa do usahnjenja. Vsaka žena ima dva jajčnika, na katerih razlikujemo mečo in pa skorio, ki je nosiljica rodno plodnih elementov. V skorio se že prav zgodaj v plodu razvijejo prajajčka, iz teh pa tako imenovani Graafovi folikli. V jajčniku se vrši do pubertete stalno razvijanje in propadanje teh foliklov, pri čemer se razvija posebna snov (theelin), ki je potrebna za normalni razvoj ne le spolovila in rodil, marveč tudi prsne žleze. Ob vstopu v puberteto se razvije jajček v takem foliklu do polne plodne zmoglosti. Graafov folikel se pri tem razvija v mehur, ki poči v trebušno votlino. V njo izplava tudi jajček, katerega zajame jajčevoda s svojimi mitelkami in ga odvzede s posebno napravo v maternico. V slučaju oploditve jajčka se ta naseli in vgnezdi v za to pripravljeno sluznico maternice. Takoj naslednji dan po prestanku čišče začne dozorevati en folikel, katerega dozorevanje se izvrši v 12 ali 13 dneh, 13. ali 14. dan po zadnjem dnevu čišče poči folikel in do prihodnje čišče traja 14 dni. Pri tem procesu se tvori v dozorevanjem foliklu kakor tudi po počnem posebne snovi. Pred počenjem folikla se tvori theelin, po počenju pa progesterin. Prvi ima nalogo, da vzbudi bujenje vseh celic maternice, vzbudi živahno gibanje jajčevodov in celo maternice, vpliva pa že na mlečno žlezo samo. Druga snov, progesterin, pa pospeši bujenje žlezah celic v maternici, zabrani dozorevanje novih foliklov in pomiri razgiba, na notranja spolovila.

Pri čišču se vrše važni dogodilja v ženskem organizmu in to glede zlez z notranjo sekrecijo (hipofiza, predpisnica itd.), glede kemizma krvi, krvnih celic, reakcije krvi itd. Po Klausu pa se s čiščo odstranjujejo iz telesa strupene snovi, kakor razpadli neholina itd. Ves proces v jajčnikih je pod vplivom hipofize in je ozko povezan z ostalimi zgoraj navedenimi žlezami.

V klimakteriju prekine ovarij svoje nor-

malno delovanje in vsahne v svoji funkciji. Doba klimakterija pade v naši klimi med 35. in 54. leto, v puberteti pa med 10. in 14. Povprečno pa v 46. ali 47. leto, vendar je ta doba odvisna ne le od klime, ampak tudi od podedovanja, konstitucije in od raznih bolezni.

Spremembe, ki se vrše v ženskem organizmu so različne in jih delimo v krajevne in splošne. K zadnjim štejemo: krvno valovanje in krvne navale, pordečenje kože, žiljenje s polom, vročavice, omotica, šumenje v ušesih, glavobolje in razni pojavi na sru, črevesju in želodcu, na sklepju, mišicah in žilah.

Na spolovilih in rodilih samih opažamo razne znake usahnjevanja. Tako n. pr. postane nožnica ožja in krajša, izgubi na prožnosti, jajčevodi se skrajšajo, jajčniki izgube svojo čvrstost in postanejo mesnato tkivo. K tem fiziološkim pojavom pa se lahko pridružejo še močne krvavice, neustojljiva srbečica na zunanjih spolovilih, motnje v močenju in izloku, razne spremembe v legi maternice itd. Doba mene pa je tudi doba vznika raznih novotvor v maternici, predvsem pa gre tu za miome (mesnjake) in za rakta na maternici in v prsni žlezi. Vsak krvavkast iztok pri čišču, zlasti po spolni dotiki je znak nenaradnega pojava na spolovilih in rodilih.

Slednje je g. predavatelj obravnaval to zanimivo vprašanje še tudi s stališča konstitucije žene in njenega razmerja do me. Opisal je prav živahno ženo pikničarko, medspolno ženo in tip astenično platično ženo, kateri pojmi je uvedel pred skoraj 30 leti v medicinsko literaturo prof. Mathes na osnovi svojih študij, izvedenih na ženskih iz Spodnjega in Srednjega Stajerja. Med tem ko žena pikničarka prenese lo dobo brez nadaljnjega in brez znanstvenih motenj, se v poslednjih dveh tipih izvrše razne dalekosežne spremembe.

Zanimivo je, da so bili Ibsen, Goethe, Shakespeare prav dobri poznavalci medspolne tipa žene in da so spadali v to vrsto moškega tipa tudi sam Goethe, Leonardo da Vinci, Michelangelo itd. Predavatelj je opozoril naše literarne zgodovinarje na potrebo, da bi tudi pri raziskavanju duševnih fizioloških naših pesnikov in pisateljev upoštevali ta moment medspolnosti. V neki meri bi utegnil biti pri tem prizadev cel naš največji pesnik Prešeren, kar pa bi bilo potrebno še podrobneje raziskati.

Odlično podano predavanje je želo pri občinstvu viharno odobravanje. Splošno žensko društvo namerava izpod peresa g. predavatelja izdati o tem vprašanju posebno brošuro, da se z zanimivim vprašanjem seznanijo najširše plasti naroda.

Iz Maribora

— Važne izjave prometnega ministra v Mariboru. Včeraj zjutraj je prisel p. čehoslovanski predsednik dr. Beneš v Maribor tudi naš prometni minister dr. Spaho. V spremstvu župana, podžupana, obeh sreskih načelnikov, predstojnika mestne policije in komisarija obmejne policije ter drugih predstavnikov oblasti in železniške uprave si je ogledal delavnice državnih železnic v Mariboru. Ob tej priliki je g. minister sprejel deputacijo delavstva. Obiljubljen je, da bo zastavil vse sile, da se bodo prilike za tukajšnje železniško delavstvo izboljšale. Tudi je obljubil, da se bodo v do glednem času povzela premije, ki so v Mariboru znatno višje kot v drugih železniških delavnicah. Odločno je prometni minister zanjkal, da namerava mariborske delavnice ukiniti, nasprotno, one se bodo še izpopolnile. Železničarjem je obljubil, da bodo tudi poleti dobivali premog po režijski ceni. Na progi Dunaj—Ljubljana—Zagreb bo, do še to letoje stavljen v promet direktni turistični vozil, kar bo za naš tujski promet izredne važnosti. Ministrstvo izjave je tukajšnje delavstvo sprejelo z velikim zadovoljstvom in upati je, da bodo kmalu tudi uresničene.

— Dr. Beneš v Mariboru. Včeraj zjutraj ob 3. je prisel v Maribor dvorni vlak predsednika čehoslovanske republike dr. Beneša. Na kolodvoru so se zbrali zastopniki oblasti, med njimi poveljnik mesta general Milenković z višjim častniki, predstojnik policije dr. Trstenjak, komisar obmejne policije Krajnovič, komandant žandarmerijske čete kapetan Mavrič, ljubljanski železniški direktor dr. Fakur in še drugi. Zaradi zgodnjega jutranje ure je sprejem odpadel in je vlak po 13minutnem postanku nadaljeval vožnjo proti meji.

— Davčne vesti. Davkoplačevalci se opozarjajo, da poravnajo zapadle obroke zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neoplenjene osebe, na poslovni promet, vojnice ter dopolnilne prenosne lakse. Davčni zavezanci, ki plačujejo splošni davek po knjigi opravljenega prometa, morajo predložiti prijave in plačati ustrezeni davek za prvo četrtletje najkasneje do 30. t. m.

— Usoden padec s skednja. Včeraj zjutraj je padel s 4 metre visokega skednja 23letni hlapec Ivan Rot od Sv. Križa. Pri padcu si je strl lobanjo, zadobil pa je tudi močan pretres možganov, tako da se s bolni bori e smrtjo.

— Mesto tatu našli tihotape. Orožniki so te dni napravili hišno preiskavo pri delavcu Josipu P. na Pohorju, ker je bil osumljen tatvine koločih. Na svoje veliko začudenje pa so orožniki našli v skrivališču 5 kg saharina, ki so ga zaplenili, tihotape pa izročili finančnim oblastem.

— Zaradi boleznii se je oboel. Pri Sv. Bolifenu se je oboel 44letni posestnik Anton Zdravac, ki je že dalje časa bolehal na živčni bolezni. Samomorilec bi moral prevzeti po oboi posestvo pa ni imel denarja, da bi izplačal nekatero obveznost. Zato je oboel in se oboel.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Petek, 9. aprila katoličani: Marija Kleofa, Ljuban.

DANASNJE PRIREDITVE:

Kino Matica: Prisega in ljubezen.
ZKD: Atlantik ob 14.15 v Matici.
Kino Ideal: Zeleni domini.
Kino Sloga: La Carconne.
Kino Union: Ailtoiria.
Kino Moste: »Pesem gauda« in »Expres št. 6«.

Štrelska družina Ljubljana občni zbor ob 18.30 v vrtnem salonu restavracije pri Levu.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, in Mr. Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Uspod sita

Nekje v naši ožji domovini pase skrben dušni pastir tako vzorno svoje verne ovčice, da bi morali duhovni očete vsega sveta hoditi k njemu v šolo učiti se pastirstva. Greh se je delal in se kakopak še dela tudi v njegovi fari. Toda glavnemu izkušnjavcu je tako temeljito izdel strupen zob, da mu ne bo nikoli več pogljal.

Nečistovanje se je bilo razpaslo med njegovimi ovčami. Nezakonskih otročev je bilo v fari čedalje več. Kako spraviti grešnike nazaj na pravo pot, kaj storiti, da se grehi ne bodo množili? Ni dolgo razmišljal skrben dušni pastir. Kar brž je našel izhod iz nerodnega položaja. Krepostne mlade pare je poročal pred glavnim oltarjem kakor navadno, če sta pa stala pred njim ženin in nevesta, ki sta bila obenem že očka in mamica, ju je pa popeljal pred stranski oltar, kjer kraljuje sv. Anton s prašičkom. Pa je snel med poročnim obredom nevesti venec z glave in ga položil prašičku v oltarju na kraljo. Tako je bilo nečistovanje v fari kaj kmalu odpravljeno.

To zgodbo je povedal oni dan nek misijonar na misijonu s prižnice. Ljudje pa pravijo, da utegne biti resnična in če je resnična, da se je videl prašičku kmalu samo rivec iz grmade vencev, nakupljenih celo sv. Antonu čez glavo. A ljudje že vedo, kaj govorijo.

Iz Kamnika

— Narodna štaltica bo po dolgem presledku v soboto in nedeljo zopet odzvala. Dramatični odsek prireditve vceloigrig »Mlada gospod šef«. Glavne vloge so v rokah najboljših kamniških dijakov in lahko upamo, da bo igra dosegla krasen uspeh. Kamniška publika si želi več prireditve na odr Narodne štaltice. Žal pa ji letos glavni režiser g. Golob v tem pogledu zaradi raznih tehničnih zaprek ni mogel ugoditi. Zato pa je vloženo toliko več truda v igro, katero bomo videli v soboto in nedeljo, saj jo marljiv režiser z igralci študiral skoro dva meseca. Upamo, da bodo Kamničani znali ceniti dvomecni trud in da bodo dvorano napolnili.

Seja novomeškega občinskega odbora

V Novem mestu je 36 gostiln — Občina hoče najeti posojilo, da vrne dolg Mestni hranilnici

Novo mesto, 8. aprila.

V sredo popoldne se je vršila v občinski posvetovalnici redna seja mestnega občinskega zbora, katero je otvoril in vodil predsednik g. dr. Marjan Polensek. Predno je prešel na dnevni red, je odbornike obvestil, da bo občina dala razpado Kulk. manovo hišo na kraju trga sv. Florijana, ki jo je odkupila mestna občina zaradi prostora samega, v kratkem podreti in je zaradi tega stanujoči stranki že odpovedala stanovanje. Poročal je tudi, da se je mestna občina udeležila po svojih dveh funkcijah tečaj, ki ga je priredila županska zveza v Ljubljani, nakar je pričel odlok sreskega načelstva, naraščajoč se na pritožbo gostilničarjev Zvonimirja Blaževiča. G. Blaževič je namreč zaprosil mestno občino, da se mu podeli pravica točenja v stari, znani gostilni Poula na trgu kralja Petra II. poleg mestnega magistrata. Na eni zadnjih sej je občinski zastop v tej zadevi izglasoval sklep, da ni za to krajevne potrebe, češ, da je v Novem mestu 36 gostiln, katerih lastniki se že sedaj bore za svoj obstanek. Odlog sreskega načelstva pa je sklep občinskega odbora ovrgel z motivacijo, da obstoji krajevna potreba in to zaradi tega, ker se je v hiši, kjer izvršuje točasno svojo obrt g. Z. Blaževič, ista izvrševala v hiši že preko 100 let. V ostalem pa sresko načelstvo utemeljuje svoj odlok tudi s tem, da se je Zdrženje gostilničarjev v Novem mestu izjavilo, da obstoji krajevna potreba. Proti tej trditvi sreskega načelstva se je oglašil k besedi občinski odbornik J. Kosač, češ, da ne odgovarja resnici, ker je njemu kot članu uprave Zdrženja gostilničarjev v Novem mestu znano, se ta potreba

Zdrženja ni prinesla na seji, na kateri se je to vprašanje obravnavalo. Poudaril je, da bo treba zadevo razčistiti. Na koncu svojega govorila je krivdo za to valil na tajnika Zdrženja gostilničarjev.

Po tej izjavi je župan poročal o pregledu občinske blagajne in izjavil, da je pri pregledu našel vse v najlepšem redu. Tudi glede mestne ubožnice je bil storjen korak naprej. Mestni stavbnik g. Ziberna je izdelal za nova regulacijska dela načrt, ki je prav posrečen. Stavba bo dvonadstropna z ravno streho. Stroški za ta dela so znaenkrat predvideni na okrog 300.000 Din, katera vsota se bo črpala iz občinskega ubožnega sklada, ki ga ima občina naloženega v Mestni hranilnici v znesku 420.000 Din. K tej razpravi se je priglasilo več govornikov, ki so podali svoja mnenja. Izglasovan je bil tudi predlog o pristopu mestne občine k županski zvezi. Končno županovo poročilo se je nanašalo na najetje posojila, s katerim naj bi se vrnil Mestni hranilnici dolg v znesku 3.500.000, katere mora sedaj občina obrestovati po 7%. Z dobljenim posojilom bi občina kri. la svoj obstojči dolg pri Mestni hranilnici, katera bi s tem ukrepom mestne občine lahko izplačevala upnikom na vloge polne zneske. Za najetje novega občinskega posojila prideta v poštev dva denarna zavoda: Hipotekarna banka in Poštna hranilnica v Ljubljani, s katerima je občina že stopila v stik. Občinski zastop je odobril najetje posojila. Mesto občinskega logarja je bilo podeljeno I. Knafelecu iz Cegelnice, dočim se mesto občinskega trošarinskega organa, za katero je bilo obilo proštev, se ni oddalo. Podeljenih je bilo tudi več ubožnih podpov.

Banovinske takse na vloge in pritožbe

Pojasnilo banske uprave glede pobiranja teh taks

Ljubljana, 9. aprila.

Casopisi so že na kratko poročali, da se od l. aprila dalje za vloge in pritožbe, ki se vlagajo na bansko upravo ali nje podrejene urade v banovinskih samoupravnih poslih, ne plačuje več državna taksa, temveč banovinska in sicer v banovinskih kolkih. Za banovinske posle se smatrajo vse zadeve, ki jih rešuje banska uprava kot samoupravno oblastvo, n. pr. pospeševanje kmetijstva in živinoreje, urejanje hudournikov, agrarne operacije, socialno skrbstvo, gradnje in vzdrževanje banovinskih cest itd. Za banovinske se smatrajo dalje vse zadeve, ki so v zvezi z banovinskim proračunom ali s pravilnikom o tem proračunu, torej vse vloge, prošnje in pritožbe, ki zadevajo odmero in pobiranje banovinskih davščin, ne glede na to, ali se vloge obravnavajo pri banski upravi, ali kakem drugem uradu. Če se kdo pritoži proti odloku, s katerim ga je sresko načelstvo kaznovalo radi trošarinskega prestopka z vinom, mora priziv opremiti z banovinskim kolkom za 30 Din in ne z državnim. Ali če kdo prosi za olajšavo pri plačevanju kake banovinske davščine, mora na prošnjo nalepiti prav tako banovinski kolik in sicer za 10 Din. morebitne priloge prošnje pa morajo biti opremljene s kolkom za 4 Din.

V dravski banovini se pobirajo te-le banovinske davščine: a) banovinske doličade k državnim neposrednim davkom; b) banovinske trošarine: na vino, vinaki most, pivo, žganje in spirit, na oglikovo kislino in umetne brezalkoholne pijače, na mineralne vode, na kvas, na bencin, na električno energijo in pnevmatiko; c) banovinske takse: na plesne prireditve in podaljšavo policijske ure, na lovške karte, na šoferske legitimacije, na zavarovalne premije, na posest in nošenje orožja, na prenos lastništva na živinskih potnih listih. 2% taksa od prenosa nepremičnin, doličade k državi dopolnili prenosni taksi, 40% doličade k državi taksi na vetopnice, administrativne takse in

doličade k državnim taksam po zakonu o taksah; e) banovinska davščina na lovišča in ribolove, davščina na dedščine ter odškodnina avtobusnih podjetij za prokomer uporabo cest; d) izredna davščina delojemalcev in službodavcev za »Bednostni sklad«.

Z banovinskimi kolki se morajo torej kolkovati: 1.) vse vloge (prošnje in pritožbe), ki se nanašajo na odmero ali pobiranje zgoraj navedenih banovinskih davščin; 2.) vse prošnje za sprejem v banovinsko službo; 3.) vse prošnje za kakršnekoli podpore iz banovinskega proračuna ali iz proračuna »Bednostnega sklada«; 4.) vse vloge, ki se predlagajo banovinskim zavodom, med katere spadajo: kmetijske šole na Grnu, v St. Jurju ob južni železnici, v Rakičanu in v Poljčah; vinarska in sadjarska šola v Mariboru; gospodinjinski šoli v Mali Loki in Svecini; kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Mariboru; vse banovinske trsnice in drevesnice, kakor tudi tečaj, ki se prireja na banovinskih posestvih, ribogojni zavod v Boh. Bistrici; gozdarska šola v Mariboru; podkovska šola v Ljubljani. Dalje gluhozemelja v Ljubljani, deško vzgajališče v Ljubljani, zavod za slepo deco v Kočevju, dečja domova v Ljubljani in Mariboru.

Banovinski zavodi so tudi bolnice v Brezicah, Celju, Mariboru, Murski Soboti, Novem mestu, Ptuj in Slovenjgradcu ter bivalnice v Ptuj. Vojniku in Gornji Radgoni. Tudi zdravilišča Golnik, Dobrna in Rogaska Slatina so banovinski zavodi.

Taksa na vloge znaša 10 Din, za priloge 4 Din, za pismene odgovore (odločbe, ki zanje stranka prosi) 20 Din, za pritožbe 30 Din.

Banovinski kolki se nabavljajo pri razpečevalcih državnih taksnih vrednotnic, ki imajo na vidnem mestu označbo, da so pooblaščenji prodajati banovinske kolke.

Občinstvo se na to opozarja, kajti oblastva, ki bi prejela vloge v banovinskih po-

Matineja Z. K. D.
KATASTROFA »TITANICA« PRED 25 LETI V VELEFILMU
ATLANTIK FRITZ KORTNER
 WILLY FORST
 THEODORE LOOS
 Režija: DUPONT
 DANES OB 14.15 V KINU MATICI
 Dopolnilni spored: KOLORIRANI ZVOČNI FILM MICKY-MIŠKA
 Cene Din 3.50 in 5.50

DNEVNE VESTI

— Poslanik dr. Stražnički predsednik odbora za nadziranje španske meje. Švedski listi poročajo iz Londona, da je naprosil odbor za nevmeslanje v špansko državljansko vojno našega poslanika v Skandinaviji in na Finskem prof. dr. Milorada Stražničkova v Stockholmu, da bi prevzel predsedstvo v tem odboru namesto nizozemskega generala van Voorsta, ki je moral to mesto zaradi bolezni odkloniti. Dr. Stražnički bi postal generalni inspektor na meji Pirenejev proti Španiji. Ni se pa še odločil, ali bo to mesto prevzel ali ne.

— Jugoslovanska razstava v Pariski galeriji. V Parizu živeči jugoslovanski slikarji in kiparji so priredili v »Pariski galeriji« razstavo svojih del. Razstava je bila odprta v sredo v navzočnosti našega poslanika dr. Purica, francoskega prosvetnega ministra Jeana Zeya in drugih visokih gostov. Med drugimi razstavlja tudi Mara in Tone Kralj.

— Trgovci in veleblagovnice. Državni svet je iz formalnih razlogov razveljavil prepoved poslovanja veleblagovnic Ta-Ta v Beogradu. Čim je bila prepoved razveljavljena je dobil tudi Zagreb veleblagovnico Ta-Ta. Ustanavljanje veleblagovnic se pa naši trgovci odločno upirajo. V nedeljo bo v Zagrebu konferenca centralnega predstavništva Zveze trgovskih združenj, na kateri se bo sklepalo o nadaljnjih ukrepih. Ob koncu oktobra preneha veljavnost uredbe o prepovedi ustanavljanja veleblagovnic in vse kaže, da ta uredba ne bo več podaljšana. Trgovci so pa sklenili nastopiti z vse odločnostjo proti delovanju Ta-Ta in drugih veleblagovnic.

ri dobra dva metra, čez trebuh pa 2.36. Kot vsi debeli ljudje, je tudi smid zelo dobrohočen. Ko je bil star 20 let, je tehtal že 120 kg in zato ga niso vzeli k vojakom.

Iz Ljubljane

— Iz Maša zadušnica za pokojnim g. Josipom Turkom bo v soboto 10. t. m. ob pol 8. uri zjutraj v šempetarski cerkvi.

— Iz Ribji trg je bil danes prvič v tej sezoni dobro založen z morskim ribam, ki jih največ vlove pomladi. Gospodanje so zlasti zelo posegale po skušah, ki so pa zdaj mnogo dražje kakor so bile prejšnja leta. Na cene seveda vpliva zvišana mestna trošarina. Skuše so bile danes od 26 Din naprej. Najdražje so bile, po 36 Din kg. Napredaj je bilo tudi mnogo drugih malih morskih rib, predvsem sardel, ki so bile po 18 Din, sardonov po 20 in ržuna po 30 do 36 Din kg. Očade so bile po 28 Din kakor bobotnice in po isti ceni so prodajali donavsko ribo smuč. Na izbiru je bilo tudi nekaj zabijih krakov, ki so bili najlepši po dinarju komad.

— Iz Pogajanja za sklenitev kolektivne pogodbe v stavbi stroki za vso banovino so se danes dopoldne nadaljevala v sejni dvorani Delavske zbornice. Danes bo najbrž prišlo do odločitve, vendar je še težko reči, kakšen bo izid pogajanj. Preveliki optimizem bi bil preiran. — K pogajanjem so bili pripuščeni samo zastopniki obeh pogodbenih strank, zato ne moremo poročati o njih, dokler niso končana.

— Iz ljubljanske ženske bolnišnice. V preteklem letu četrtoletje je bilo v ženski bolnišnici zopet znatno več porodov kakor v istem razdobju lanskega leta. S tem so se težave, s katerimi se bolnišnica že dolgo leta bori, še povečale. Predvsem primanjkuje prostora. Porodna soba in sobe za otročnice so stalno prenapolnjene, tako da ni mogoče redno čistiti prostorov in postelj. Grozi nevarnost, da se poslabšajo higienske razmere. Iz tega bi lahko nastale velike nevarnosti za varnost porodnic. Preteče nevarnosti bi lahko preprečili edino na ta način, če bi prihajale v bolnišnico roditelji samo one žene, ki pričakujejo kakršnekoli nepravilnosti, ki so gospodarsko šibke in ki iz kakih drugih razlogov nimajo takih pogojev, da bi lahko ostale doma in rodile v domačem stanovanju. Žene, ki imajo primerno stanovanje, zadostno domačo postrežbo in ki pričakujejo normalen porod, naj bi ostale v svojem lastnem domu, kajti porod v urejeni domačnosti je varnejši nego porod v prenapolnjeni porodnišnici. Ženska bolnišnica bo prisiljena, da odklanja sprejem takih porodnic, ki imajo doma na razpolago vse, kar je za porod potrebno.

— Iz Tiakovanje spodnjega dela Poljanske ceste. Ta del ceste je od dveh let v zimskem času zaradi voznega prometa med mešom in klavnico pa tovornih in mesarskih avtomobilov in okoliških vozov prav razoran in zelo blaten. Nujno potrebno je, da ga mestna občina — od Ambroževega trga, pa do Poljanskega mostu — še letos tlakuje. Saj gre tlakovanje vendar na račun kal-darniškega fonda.

— Iz Kaj manjka že leta in leta v Ljubljani? Če je imel človek priliko opazovati Ljubljano in njen razmah v zadnjih 40 ali 50 letih, se spodbujajo zlasti ob dejstvu, da so se za nekatero javno napravo delali že številni načrti, izvršili se pa še danes ni. Mestu manjka na vseh koncih javnih stranišnih in manjka mu najmanj v vsakem mestnem okraju po eno otroško igrišče. In vendar razpolaga mesto z zadostnim prostorom za eno in drugo! V tem pogledu je vsak izgovor jalov.

— Iz Opozorilo mestnemu načelnstvu, mestnemu cestnemu nadzornstvu in policijski upravi v Ljubljani. Od Lontarske stee pri vili Rasberger se pride po stopnicah po bližnjici na Grad. To javno stezo uporabljajo večinoma stanovalci Gradu in spremljajo jo preko 30 let radi skrajšane poti. Zato prosijo pasanti merodajne fakultete, da si najprej ogledajo to stezo nad stopnicami ob bodoči žični ograji žolskih sester, prejšnja lastnica pečarna Drešle, da ta steza ni za javen promet, ker poškoduje ljudi in njih obleke niso izključene. Prvič je steza tako stuma in vlažna, da človeku drsi. Če mu izpodrsne, se nehoti pri padcu prime za bodočo žično ograjo, da si rani roko in raztrga obleko. Zato prosimo, da se na steni stezi ob ograji napravijo tri stopnice kar bo stvarno ublažilo. Drugič je bodoča žična ograja ob javnih potih itak prepovedana ter se čudimo, da tega javni varnostni organi ne vidijo. Več stanovalcev na Ljubli Gradu.

— Iz Smreke in hoje padajo! Gozdovi okrog Ljubljane se redijo. Sekira poje neizprosno svojo pesem in ustvarja iz goščav — golčave. Izvoz našega lesa je dobil malo duška: še bog da je! Les gre na domača stavbišča in trg, pa gre zadnji čas tudi čez mejo v inozemstvo. Kmetje so zadovoljni. Ker jim agrarna reforma ni dala, kar jim je obljubljala, si pomagajo sami.

— Iz »Hahahah«, vesel, zdrav smeh doni v dvorani Sentjakobčanov, ki uprizorjajo z velikim uspehom, v izvirni zasedbi vlog, zabavno in duhovito veseloligro »Kdo je papa?« (Bichon). Občinstvo, ki je napolnilo dvorano, se je izvrstno zabavalo in kar ni prišlo iz smeha. V soboto 10. in nedeljo 11. t. m. ob 20.15 se burka ponovi. Ker je odšlo pri zadnji predstavi mnogo ljudi brez vstopnice, naj kupi ceneno občinstvo vstopnice že v predprodaji.

— Kaj doživlja žena v dobi klimakterija? To predavanje šefa internega oddelka bolnice docenta dr. Ivana Matka se v četrtek 15. t. m. ob 20. v Delavski zbornici ponovi, ker je zaradi temnega prostora pri prvem predavanju mnogo poslušalcev moralo oditi.

— Iz »O ptičjih selitvah in o ptičjih označevalnicah« bo predaval pod okriljem Prirodoslovnega društva g. prof. Rafael Bačar v torek 13. t. m. Problem ptičjih selitev je zanimal ljudem že v starem veku. Mnoga po-

ročja iz tistih časov nam prikaže, da je vse znanje bilo zelo fantastično brez stvarne podlage. Sele uvedba metode označevanja ptičev nam je omogočila zanesljivo in natančno proučevanje uganj ptičje selitve. Danes je po celem svetu razširjena mreža ptičjih opazovalnic, ki z obročkanjem ptičev akusajo rešiti zanimive pojave iz ptičjega sveta. Tudi pri nas v Ljubljani imamo tako opazovalnico, ki uspešno deluje že od l. 1928. Predavatelj nam bo na podlagi doedanjih uspehov te opazovalnice razložil pomen, vzroke in druga vprašanja ptičjih selitev. Predavanje se vrši v menarološki predavalnici univerze ob 18. uri. Vstopnina 4 Din, za dijake 2 Din.

— Iz Bežigradske pevsko društvo priredi 10. t. m. ob 20 uri v dvorani narodne šole za Bežigradom koncert skladb, ki so jih zložili skladatelji: Adamič, Bučar, Gerbec, Kenda, Prelovec, Ravnik in Sonc. Vse pevce v Ljubljani in okolici vabi na ta koncert uprava Hribadove župe.

— Iz Srace, kravate. Karničnik, Nebojškič — Iz Vrtarske dela za rimskim zidom so zopet zastala. Pred tedni so začeli zemeljska dela za novi park med rimskim zidom in poslopjem tehnike. Zdaj so pa ta dela počivala. Zaradi snega je bila zelo razmočena zemlja in zato bi bilo delo težko koščeno. Upamo pa, da bodo dela nadaljevali zdaj, ko je najlepše vreme za to in tudi čas, je najprimernejši spomladi. Besedo ima najbrž zopet finančni minister.

— Iz Sokol I. Ljubljana-Tabor priredi v nedeljo, dne 11. aprila ob 15. uri v veliki dvorani na Taboru mladinsko akademijo vsem oddelki dece. Na programu je veliko število telovadnih točk, deklamacij, petja in šalnih nastopov. Vstopnine ni. Vabimo vse prijatelje sokolske mladine, da prisostvojo prireditev, ker jamči program, da bodo vsi posetniki prireditve gotovo zadovoljni. Zdravo!

Iz Kranja

— Uspela prireditev. Kot še vedno dosedanje gasilske prireditve, je bila tudi sobotna t. j. X. jubilejni vinski sejem združen z družabnim večerom, v zvezi in brezhibno aranžirana in je bila vse čas na dostojni višini in v najlepšem redu. Največje zanimanje so pa vzbudili res strokovno aranžirani oddelki vinskega sejma, tako pokušnja nešteli vrst vina, kot tudi likerjev in zlasti novega »Boka« piva. Tudi razstava slovenskih mineralnih voda je doprinesla svoj delež k pestrosti sejma. Senzacija večera je bilo žrebanje za prvi dobitel, t. j. 7dnevno brezplačno bivanje v zdravilišču Slatina-Radenci, s prosto vožnjo tja in nazaj, ki ga je prejel g. Karl Lotz ml. volonter in tukajšnji veletrgovini »Merkur«. Pri kegljanju za dobitke je dosegel prvo darilo g. Oskar Trstenjak. Kranjski gasilci so ponovno dokazali, da so njihove prireditve res najlepše.

— Zopet nož. Včerajšnji ponedeljek je bil že drugi, ko so rekruti, ki bodo 10. t. m. oddli k vojakom, pogovorili in vplili po mestu. Kot ni prvi minil brez manjših prask, tako so tudi včerajšnji ponedeljek zaključili s prelepim in nočem. Ves dan so po mestu delali nered, motili ljudi, razgrajali in vplili po trgu, ker je bil ravno tržni dan, vse gostilne so jih bile polne in zvečer so bili tudi vsi pijani. Večja družba rekrutov je bila tudi v polni domu ustavila pri Grajski na Primskem. Tam je med 6. in 7. uro popoldne med njimi prišlo do pretepa, katerega rezultat je bil, da je nek B. iz Črniči zaklal Stružnika Franca poselnikovega sina iz Olševka št. 51 v trbet. Nož je sicer prodiral precej globoko, toda je sprednji ob lopatici in ni povzročil nevarnejše poškodbe. Če bi bila rana le za centimeter nižje zadana, bi nož prodiral v pljuča. Stružnika so s kranjskim rešnim avtomobilom prepeljali najprej k zdravniku dr. Novoseljskemu, ki mu je rano zašil, nato pa so ga odpeljali na dom v Olševku.

KAVARNA »STARA POSTA« — KRANJ
»QUACK« GLASBENI KLOVN
 vsak večer ob 10.

— Prosvetni dan sokolske župe. V nedeljo 11. t. m. bo v Kranju 6. prosvetni dan sokolske župe Kranj. Dopoldne sta zbora društvenih načelnikov in prosvetarjev, popoldne ob 15. uri pa skupni koncert, kakor prejšnja leta, ki ga bo spet oddajala ljubljanska radiopostaja. Koncert je posvečen spominu umrlega skladatelja, Emila Adamiča, ki je tik pred smrtjo, kot zadnje svoje delo, napisal za našo župo skladbo »Romance« na besedilo narodne pesmi, ki se bo to pot prvič v popolni zasedbi izvajala. Sokolsko članstvo in narodno občinstvo širom naše domovine opozarjamo na ta koncert in vabimo k posetu in poslušanju.

Postani in ostani član
Vodnikove družbe!

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklci, izjave beseda Din 1.—, davek posebej

Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Krasne zavese
 v raznih barvah in vzorcih nudi tvrdka
ROBERT GOLI,
 specialna zaloga platna, belega in pral-nega blaga.
 LJUBLJANA, Štebargova ulica 3.

Trenčkoti, veterani, sukunji
 NOVOŠTI
 lepe vzorce za pumparice in
 spornice oblek nudj ceneno
PRESKER,
 Sv. Petra c. 14.

CEPLJENE TRTE
 enoletne, na ameriški podlagi.
 Muskat Kraljica vinograda. Mu-scat sopr. Mathias Jovana. Kraljica Jelsaveta trdke Vladi-slav Hirsli in drug. Subotica, — ima na zalogi
SEVER & KOMP.
 Ljubljana. — Posamezna trta od navedenih vrst stane 5 Din.

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

IZREDNA PRILIKA
 Umetno sušeni parketni odpad-ki poceni pri F. VERTACNIKU
 Masarykova cesta 23. 17. L.

PREMIERA
 v soboto
 10. t. m.
 GRANDIOZNO FILMSKO DELO PO SHAKESPEAREJEVI NESREČNI KOMEDIJI
KAR HOČETE
 v režiji slavnega režiserja DR. PAULA CZINNERJA
 V glavni vlogi ELISABETH BERGNER v svoji najboljši letošnji kreaciji

Občni zbor Motokluba Ilirije

Zanimanje za motociklistiko se pri nas vedno bolj širi

Priprave za proslavo 25letnice Motokluba

Ljubljana, 9. aprila
 V salonu restavracije »Slovo« se je sredi včerajš. XXV. redna letna skupščina Moto-kluba Ilirije. Zbor je otvoril predsednik kluba g. Rudolf Zaloker, ki je pozdravil članstvo, zlasti pa drage goste iz Kranja, člane tamošnje Motokotije. G. predsednik je na splošno poročal o delu kluba ter ome-njal važnejše dogodke in prireditve med letom.

Tajniško poročilo je podal g. Vekoslav Kepec, ki je ugotovil, da je bilo delo MK Ilirije vseskozi plodonosno na polju naše motokotistike. Motokotistika se je v pretek-li sezoni vobče zelo okrepila ter je upravni odbor MK Ilirije storil pač kar je bilo v danih razmerah mogoče. Člani kluba so bi-li vabljeni tudi v inozemstvo, kjer so se udeleževali raznih motokotističnih priredi-tev. Kakor vsako leto, se je tudi lani osre-doteli vse delo okrog prireditve VI. gor-ske dirke na Ljubeli 15. avgusta. Dirka je izpadla še dovoljneje kakor prejšnja leta. Za dirko je bilo mnogo prijav tudi iz ino-zemstva in se vobče opazja, da je tudi zuna-j čedalje več zanimanja za naš Ljubelj. Sport na komisija je polagala veliko važnost na čim večje število turnirskih vozil na tej pri-reditvi kakor tudi na ocenjevalno vožnjo. Vsi tekmovalci so ob priliki zadnje prireditve

zbožljali čas. Dirkača proga je bila na dan dirke v najboljšem stanju ter je bila tudi zelo vedno zastražena, da je dirka potekla brez vsake neizgode. Kot zaključek priredi-tev je bil v oktobru predviden običajen lov na lisice, ki se pa ni mogel vršiti zaradi slabega vremena. Na programu je bil tudi običajen motokotjoring, ki pa je moral tudi zaradi neugodnega vremena odpasti.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal tudi g. tajnik je razvidno, da znaša klub-sko premoženje okrog 10.000 Din. Za nad-zorni odbor je poročal Franc Volkar in je obnemnu zboru predlagal razrešnico, ki je bila sprejeta soglasno. Sledile so volitve novega odbora ter je bil za predsednika zopet izvoljen g. Rudolf Zaloker. Za prvega podpredsednika: Jerman Janez, za dru-gega podpredsednika Borštnar Franc, v od-bor pa: Polak Franc, Levčar Avgust, Friz Franc, Kepec Vekoslav, Rekar Ivan, Ve-rovšek Milan, Zelinka Emerik, Vidmar Sta-ne, Solar Josu, Mejač Lojze in Kobi Mirko.

Pri slučajnostih se je poudarjala potreba, da se čim bolje proslavi 25letnica Motoklu-ba, ki bo prihodnje leto. Odbor se bo po-trudil, da bo ob enem s 25letnico čim bolj veličastna proslava jugoslovanske motokot-istike.

Iz Celja

— Zanimivo predavanje na Ljudskem vsučilišču. Dr. Boris Furlan, profesor ju-ridične fakultete v Ljubljani, bo predaval v ponedeljek 12. t. m. ob 20. uri v risal-nici meščanske šole o socialnih pogledih na življenje znamenitega francoskega pi-satelja in misleca Anatola Francea. Opo-zarjamo na to zanimivo in poučno pre-da-vanje.

— V celjski bolnici so umrli: v torek 27letni slikarski pomočnik Stanko Skame-n z Lahovne pri Celju, v sredo 21letna prodajalka Viljemina Jelač iz Celja in v četrtek 41letni delavec Martin Zagorša iz Celja.

— Mojsirski izpit sta napravila pred izpitno komisijo pri Okrožnem odboru obrt-niških združenj v Celju čevljarja Avgu-štin Fot iz Celja in Maks Ovirč iz Loke pri Zidanem mestu. Čestitamo!

— V celjski bolnišnici je umrl v torek 27letni slikarski pomočnik Stanko Skame-n z Lahovne pri Celju.

— Nečuvno početje. Ko je šel neki dr. zavni namestenev v soboto zvečer po služ-benih opravkih čez Slomškov trg, je nekdo z okna hiše št. 1 izlil iz neke posode urin na trg in polj omenjenega namesteneva. Za-deva je prijavljena policiji, ki bo storilca golovo primerno kaznovala.

Dve tragični smrti

Ljubljana, 9. aprila
 V hiši št. 1 v Domžalski ulici, poleg Vod-natskega trga, je včeraj popoldne okrog pol 17. počil strel iz samokresa. Sosedje so v stanovanje 30letne prodajalke Al-bine Orazmova. Orazmova je ležala nepre-mično na tleh in iz prsi ji je tekla kri. Sosedje so jo skušali spraviti k zavesti, kar se jim pa ni posrečilo in so medtem ob-vestili reševalno postajo. Reševalci so nato-žili obupanko na avto, toda med vožnjo je izdihnila. Truplo so zapeljali v Mestni dom, kamor je kmalu prispela policijska komi-sija. Zdravnik dr. Lužar je ugotovil, da je smrt nastopila takoj po strelu, kajti ne-srečno dekle se je zadelo naravnost v sr-ce. Truplo so prepeljali kasneje nazaj v sta-novanje v Domžalsko ulico, kjer so polo-žili mlado obupanko na mrtvaški oder.

Vzrok samomora Albine Orazmova je v nesrečni ljubezni, ki jo je gojila do nekega častjaka Obupanka je zapustila pismo, na-slovljeno na brata, ki stuje v Pradoviče-vi ulici, v katerem pa ne loži o svoji usodi, narvedl samo pove, kako naj po rjeni smrti razdeli njene stvari.

Okrog 19.30 je sredi nek kolestar, ki je iz Glinske ulice vozil v Rožno dolino, opa-

Iz Ljutomera

— Občni zbor JNS. Krajevni organizaciji JNS Ljubljani mesto in okolica bosta ime-li svoj občni zbor v soboto 17. t. m. ob 20. v hotelu Sersen. Članstvo vabljeno. Poročal bo narodni poslanec g. Lukacič.

— Učiteljsko zborovanje. Učiteljsko dru-štvo za srez Ljutomer bo zborovalo v so-boto 10. t. m. ob 10. uri v Radenoh. Pre-daval bo g. dr. Poljanec iz Maribora.

— Slovo. Ob vzporedni »Revizorici« po dramatskem odseku sokolskega društva v Ljutomeru se je ljubomski Sokol poslovil od br. Urbiča, ki se je tokrat nastopil v svojo vlogo. Dramatski odsek je ob tej priliki poklonil svojemu marljivemu bratu in navdušenemu igralcu majhno darilce v spomin. Za društvo na se je ob dr. Urbiča in njegove soproje poslovil starosta br. dr. Stanjko. Želeč mu na novem mestu zado-voletva Čestital je društvu v Murski So-boti, ki bo s tem pridobilo dobrega Sokola.

— Ze zopet toča. V ponedeljek zvečer je med nevihto padala tudi toča, zlasti proti Strugovi, kjer je v Jalšovcu obležala skoraj 3 cm debela plast toče, ki je ležala še dru-go jutro.

Naše gledališče

DRAMA
 Začetek ob 20. uri.
 Petek 9. aprila: Ob 15. uri: Dež in vihar.
 Dijaška predstava. Globoko znižane cene od 14 do 2 Din.
 Sobota 10. aprila: DR. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.
 Nedelja 11. aprila: Matura. Izven.

OPERA
 Začetek ob 20. uri.
 Petek 9. aprila: zaprto.
 Sobota 10. aprila: Manon. Izven Znižane cene od 30 Din navzdol.
 Nedelja 11. aprila: Ob 15. uri: Vesela vdo-va. Izven. Znižane cene od 30 Din na-vzdol. Ob 20. uri: Aida. Izven. Gosto-vanje tenorista gosp. Marija Šimena. Znižane cene od 30 Din navzdol.

ŽAGINI ODPADKI
 bukov, hrastovi, smrekovi suhi in žaganje se dobe po naj-nižjih cenah pri tvrdki Lavren-čič & Co., Ljubljana, Vošnja-kova ul. 16.
 1011

URE ZA BIRMO
 nudi najceneje Ivan Pakiž.
 Ljubljana, Pred škofijo 15. 1000

PASKI SIR ALA PARMEZAN
 KG 40 DIN
 Črne Oskar, Sv. Petra c. 35.

INFORMACIJE

Beseda 1.— Din, davek posebej. Najmanjši znesek 15 Din

PREKLIC
 Opozarjam, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih napravil Valdevir Mirko na ime tvrd-ke A. Velkavir, ker je prekli-kan. Lede Velkavir. 1922

NARODNA TISKARNA

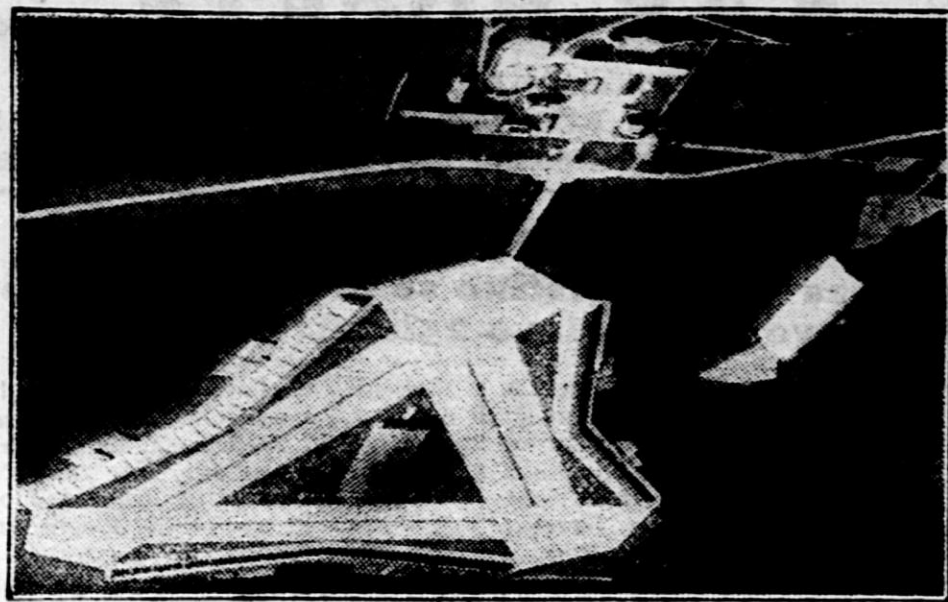
LJUBLJANA

KNAJLJANA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINIJEJE

Arhitektura bodočnosti

Ideja socijalne in gospodarske borbe proti posameznikom, ki izkoriščajo zajednico, v modernem stavbarstvu

Juraj Neidhardt: Načrt letališča v bližini mesta

Ljubljana, 9. aprila. V Jakopičevem paviljonu je razstavljen Juraj Neidhardt, ki je bil učenec znamenitega pariškega arhitekta Le Corbusiera. Pa se je razvil po študijah v samostojnem, pa tudi v modernih arhitekturnih in urbanističnih razstavah, ki kaže, kako je v moderni arhitekturi in urbanistiki zmogala socialna ideja torej ideja o organskem reševanju zajedniških interesov, ki obenem rešuje kar najbolj tudi interese posameznika. Razstavo, ki je izredno zanimiva in vredna, da si jo ogledajo ne samo naši arhitekti, temveč tudi naši socialni delavci, pedagogi, pravniki, umetniki in sploh vsi delavci na vseh kulturnih področjih je organiziral zelo smotrno inž. arh. Milan Sever.

Neidhardtova gradbena ideja se kaže najbolj izrazito v njegovem načrtu za regulacijo Zagreba, ki je izvršen l. 1930. v Berlinu. Načrt predstavlja regulacijo med kolodvorom in železniško progo in Savo v južno-severni smeri. Celoten regulirani kompleks je prav za prav velik park, v katerem so svobodno razmeščene stanovanjske hiše. Velikanski park sekajo v pravem kotu ceste, ki so določene samo za promet, dočim so notranje ceste med stanovanjski mi bloki prav za prav pota v parku, ki vodi do hiš, šol, zavetišča, športnih prostorov, ki so razmeščeni po parkih, zaprtih trgov v tem načrtu ni, pogled iz vseh zgradb na vse strani je prost, kakor so prosti prehodi iz prostora v prostor, iz parka v park. Neidhardt smatra prostor za last vse htkor zrak. Osnovna ideja takega urbanizma je torej kolektivna ali zajedna ideja, ki služi arhitektu za osnovo tudi pri gradbi stanovanjskih blokov v prostoru. Vsi moderni arhitekti so spoznali, da dobra rešitev vprašanja o življenju, delu in počitku v hiši ne zavisi samo od te hiše, temveč tudi od odnosa hiše do vse okolice kakor posameznik v gnetenju in duhovnem pogledu svet zase, temveč individualna celota v socialni celoti.

Nad vse zanimive so stanovanjske hiše v Neidhardtovem prostoru, ki bi ga lahko imenovali zajedniški prostor. Stanovanjske hiše so zopet zajedniške hiše s stanovanjskimi celicami, ki ustrezajo vsem higijenskim zahtevam. Pohištvo je vdelano v stene. Glede na konstrukcijo, tehnično izvedbo in dispozicijo je arhitektu služil moderen park za vzor. Bloki imajo etaže in loggie, ki služijo kot komunikacije v horizontalni smeri in spominjajo na palahe. Uresnitve takega načrta je seveda mogoče samo na zemljiškem kompleksu, ki je last kakor zajednica, na primer občine ali države. Dopolniti pa tudi hiše, ki so last posameznikov, toda le daleč zunaj na periferiji. Stanovanjski del je ločen od poslovnega. Zanimiv je načrt v vzgojnem pogledu. Človeka ki bo živel v Neidhardtovem mestu, bo arhitektura in konstrukcija, ki blokov ter porazdelitev prostora sama vzgojila v socialni disciplini, ne da bi s tem okrnjvala njegovo osebno svobodo. Skratka, gradbena ideja, ki je odločilna za prejšnjo moderno arhitekturo, je ideja, ki jo je rodila moderna tehnika, industrija in stremljenje množice po zajedniškem življenju kot reakcija na izkoriščujoči in anarhični gospodarski in kulturni liberalizem. Uresnitve takih načrtov pa zahteva novo socialno duševno strukturo posameznika in uporabo vseh dovršenih pridobitev gradbene in konstruktivne tehnike.

Zelo zanimivi so tudi Neidhardtovi načrti za regulacijo starega središča Zagreba, ki kažejo kako je mogoče ohraniti vso staro pomembno arhitekturo, obenem pa modernizirati in sanirati mesto. Cerkev in stare fasade je arhitekt ženjalno kom-

poniral v nov objekt. Impozanten je načrt paviljona Jugoslavije za mednarodno razstavo v Parizu. Nadškofjevo deško semenišče na Šalati v Zagrebu je zgrajeno po načrtih arhitekta Neidhardta. Načrt za srednje tehnično šolo v Zagrebu je v celoti arhitektonska umetnina kot rezultat funkcije, konstrukcije in gradbenega materiala. Ta načrt kaže, kako služi modernemu arhitektu pedagoški motiv kot vodilni motiv pri ustvarjanju šolskih zgradb. Načrt za vladni klub v Zagrebu, ki bo najbrže uresničen, kaže idejo sporta kot gradbeno idejo. Originalen je načrt za regulacijo Sušaka, ki je za arhitekta težak problem, ker leži mesto v hribu. Arhitekt je dobil idejo za načrt v vinogradih: vojni promet se vrši po serpentinasti komunikacijah, ker vinogradniki vozijo v hrib po serpentinah, peš promet pa navpično navkreber, kakor hodi v hrib vinar. Neidhardtovo veledelo je pa načrt za letališče, za katerega je dobil l. 1924 kot dijak na Dunaju Lindenthalovo nagrado Društva avstrijskih inženjerjev. Spopolnil ga je l. 1933. v Parizu. Arhitekt je s tem načrtom rešil najtežji problem urbanizma: gradbo letališča v bližini mesta.

Zanimivi so še načrti za kolodvor v Zagrebu, regulacija Trga kralja Petra v Sarajevu in načrt za Sokolski dom v Sarajevu. Posebno načrt za regulacijo Trga kralja Petra v Sarajevu kaže, kako vodi modernega arhitekta gradbena ideja, s pomočjo katere naredi iz kaosa harmonijo, iz mešanice čistotno stila, iz raztrganosti povezanost itd.

Razstava bo odprta do nedelje, inž. Sever vodi vsak dan ob 19. uri po razstavi.

Izpred novomeškega sodišča

Novo mesto, 7. aprila. V torek 6. t. m. dopoldne se je moral zagovarjati pred senatom tožnje novomeškega okrožnega sodišča 46letni zavarovalni organizator Jerina Franc iz Vrpolja, občin Nevle srez Kamnik. Mož se je moral zagovarjati po čl. 3. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Kratka obtožnica očita Jerinu, da je 13. septembra lanskega leta poplaval v Badovinevi gostilni v Jugonju s Stojničkim Ivanom, Udovcem Matijo in Marinkovičem Borisom. Zvečer okrog 18. ure je prišel v Badovinevo gostilno. Tačman Anton, ki je na povabilo Stojniča prisel k mizi, pri kateri je sedel tudi Jerina. Ob tej priliki je vprašal Stojniča, kaj je Jerina, kako je bilo v Novem mestu na ljudskem taboru JZ. Na to vprašanje mu je Jerina odgovoril, da je bilo lepo. Na te besede je vstal Jerina in narahli Tajčmana, češ, da je gorec ker hodi poslušat take stvari. Sprito teh besed se je med obema vnel prepri. V gostilno je med tem vstopil tudi Nemanje Leopold, ki je imel na prsih pripiet znak ljudskega tabora v Novem mestu in po pojasnjavi obdolženca kaj niti ta znak pomeni se je Jerina tudi obenj obregnil. V preprihu s Tajčmanom, je Jerina kritiziral naše politične razmere in pri tem izrekel tudi v obtožbenem stavku inkriminirane besede, katere so prisotni razumeli, tako, da so sedanje politične in socialne razmere nevdružljive in da mora sprito tega prijeti ali slej tudi v naši državi: do izpremembe političnega in socialnega reda, kakor je to prišlo že v Španiji in Rusiji.

Kot priči izpričujeta ta dejanski stan Nemanje Leopold in Tajčman Anton ter je v soglasju z orožniško ovadbo in prijavo sreskega načelnika v Črnomlju. Jerina je pred sodiščem zanikal, da bi bil izrekel inkriminirane besede in izjavil, da ob tej priliki sploh ni z ljudmi politiziral. Sodisce, ki se je prepiralo o Jerinovi nedolžnosti, ga je od obtožbe popolnoma oprostil.

Kaj je s kamniško podružnico SPD?

Kamnik, 8. aprila. Kakor smo že poročali, je bil občni zbor podružnice, ki bi se moral vršiti 24. marca, preložen na 7. april. V tem času naj bi se na željo osrednjega odbora v Ljubljani izvršil poizkus kompromisne rešitve nastalega spora med opozicijo in sedanjim upravnim odborom podružnice. Poročali smo tudi o čudnem stališču, katerega je zavzel v tem sporu osrednji odbor. Kakor doznavamo, se tudi 7. t. m. ne bo vršil napovedani občni zbor. Do šestanega opozicije in upravnega odbora podružnice namreč ni prišlo, ker stoji opozicija na stališču, da bo svoje mnenje povedala na občnem zboru, ki je edino merodajen forum za take razprave. Stvar je sedaj prepuščena osrednjemu odboru v Ljubljani, da skliče občni zbor. To bo od te strani tudi najlažje izvedljivo, ker v tem primeru ne bo moglo priti do izgovora, da je delegat službeno zadržan.

Kamničanov se polahča vedno večja razdvojenost, kako bo občni zbor potekel. Opozicija kriči na vse pretege, da ima vse kamniške planince v svojem taboru, ki bodo nastopili proti nedelavnemu in neaktivnemu sedanjemu upravnomu odboru, kateremu očitajo, da se ne briga za gradnjo zavetišča na Podih, da noben član odbora ni pravi planinec in kdo ve kaj še vse. Vsi taki očitki pa so ničeni in po nanje upravni odbor prav lahko odgovarjal. Če bo tako zvana mladinska opozicija, ki ima toliko ambicij za preporod dela v naših planinah, tako lahko odgovorila na vprašanje, ali ni njen pokret političnega značaja, potem lahko upamo, da bo na občnem zboru vse v redu. Najbrž pa ne bo vse tako lepo in rožnato, kajti prepogosto vidimo voditelje mladinske opozicije, kako prihajajo iz pisarnih raznih političnih voditeljev, ki stoji v tej borbi zadaj, kakor to dolikuje vsakemu postenemu in junaskemu generalu, da pa postane stvar bolj nedolžna in se pred javnostjo zavije v kopreno nejasnosti, pošiljajo v boj mladino. Po potrebi se bomo s to stvarjo še pozabavali.

Italija je do zob oborožena

Število italijanske suhozemске vojske se giblje zdaj okrog 1.200.000 mož

15 let vlada Mussolini Italiji. In zadnje dve leti predstavlja ta solnčna dežela velik oborožen labor. 13 let se je Italija emotno pripravljala na oborožitev. Ni nobena fraza Mussolinijeva trditelj, da lahko pokliče pod orožje 8.000.000 mož. V 15 letih jih je znal izvežbati in navdušiti za militarizem, poleg tega je pa dobila Italija močno vojno mornarico in zračno brodogoj.

Italijanska armada je štela pomladi 1935. torej pred vojno v Abesiniji, 31 pehotnih divizij in 3 motorizirane divizije, skupaj 300.000 mož. Razen tega je imela še 33 divizij črnih sraj, 350.000 fašističnih miličnikov. Italijansko letalstvo so cenili takrat na 1.200 bojnih letal, 800 rezervnih letal in 25.000 mož. Vojno brodogoj je imelo okrog 200 edince s 500.000 tonami in v njem je alužilo 55.000 mož. Leta 1934 so jeli Italijani graditi dve veliki vojni ladji po 35 tisoč ton, kakršnih Sredozemsko morje še ni nosilo. razen pod angleško zastavo. V oddaljenih kolonijah je imela Italija okrog 60.000 vojakov, od teh 30.000 redne kolonijalne vojske. Pomladi 1935 je bilo torej pod italijansko zastavo okrog 800.000 mož. Ker je pripadala polovica fašističnih milicij, o kateri ni bilo znano, da se more končno pretvoriti v dobro usposobljeno vojaško enotico, ni bila oborožena moč Italije posebno velika.

V Abesinijo so poslali Italijani 17.000 častnikov in 350.000 mož. Da bi na napolnili doma nastale vrzeli, so postavili 7 novih divizij redne vojske in 7 divizij črnih sraj. Razen tega je bila ustanovljena proti koncu lanskega leta v Abesiniji posebna vojska, broječa 60.000, od teh 40.000 domačinov. Iz Italijanov se je formirala s belad divizija savoskih grenadirjev. Zato ni preskritna trditelj, da se giblje sedanje število italijanske suhozemске vojske okrog milijon 200.000 mož, od teh okrog 200.000 v kolonijah, v prvi vrsti v Abesiniji. Po zadnjih vesteh šteje delovna armada Italijanov v Abesiniji okrog 150.000 mož in ta je bila reorganizirana v bataljone milice. Ta ukrep je razumljiv, kajti v Abesiniji je še vedno okrog 50.000 domačih partizanov, ki se zanašajo umikati italijanskim kazenskim ekspedicijam.

Na zadnjem zasedanju velikega fašističnega sveta je napovedal Mussolini novo oborožitev Italije in nov program, kako dobiti za to potrebna sredstva. Čeprav ei razlaga, jo mnogi, te ukrepe kot odgovor na silno oboroževanje Anglije, tiče za njimi tudi drugi vzroki. V Abesiniji bodo morali Italijani še dolgo imeti močno vojsko. Napelo razmerje med Italijo in Anglijo bo sililo

Mussolinija k posebnim vojaškim ukrepom na kopnem v Libiji in v Dodekanezu ob obali Male Azije. Ekspedicija na španski ozemlju in na Balcaris pomeni tudi oboroženo dolžnost ne samo proti španskim oboroženim četam, temveč tudi za primer zapletljiv, ki utegnejo nastati zaradi vojne v Španiji.

Zadnji dve leti se italijanska armada ni pomnožila samo številčno, temveč tudi kakovostno po svoji opremi in vojni izkušnjah. Mnogo divizij so Italijani motorizirali in motomehanizirali. Pehota in topništvo sta dobila novo, zelo učinkovito orožje. Letalstvo se je povečalo, tako da šteje zdaj 3000 najboljših letal in 35.000 mož. Letos poleti bosta dograjeni dve novi veliki letaloplovi po 35.000 ton. enakovredni najboljšim angleškim vojnim ladjam. Proračun italijanskega vojnega ministrstva za leto 1937-38 znaša brez postavk ministrstva za kolonije 5.64 milijarde lir. Od tega dobi mornariško ministrstvo 1.86, letalsko ministrstvo pa 1.7 milijarde. Presenetljiva je zlasti postavka v letalstvu. Samo za letalske baze ob Sredozemski obali je določenih 180 milijonov lir. Naravno je, da razburjajo Anglijo ti ukrepi kakor tudi dograditev dveh velikih vojnih ladij in graditev 2000 km dolge avtomobilske ceste ob obali v Libiji.

Francoski in angleški tisk posvečata veliko pozornost tudi pravkar zaključenim italijanskim pomorskim manevrom ob obali Libije. Kritično motre angleški in francoski listi tudi letošnje italijanske manevre, ki bodo v Siciliji v zvezi z zračnimi in pomorskimi manevri. Obenem se pojavljajo vesti, da je Italija utrkala vulkanen otok Pantellaria med Tunisom in Siciijo, oddaljen 200 km zapadno od Maltje in 100 km od sileciske obale.

Po sklepu zadnjega velikega fašističnega sveta se podaljša še za pet let posojilo generalnemu komisarju vojne industrije. Na pet let se glasijo tudi prijateljska pogodba med Italijo in Jugoslavijo. Prihodnjih pet let se Italiji italijanskemu vojnemu brodogoju ne bo treba eksponirati ali severni jadranski obali, temveč bo lahko samo stržilo vhod na Jadransko morje, glavne sile se bodo pa lahko eksponirale drugje. To velja tudi za italijansko oboroženo moč na suhom in v zraku.

Kupujte domače blago!

„Molčeci maščevalec“

Naš novi roman

je komaj začel izhajati, pa je že zanimanje zanj tako veliko, da se oglašajo vsak dan novi naročniki, ki bi pa radi imeli tudi začetek tega izredno zanimivega in napetega romana. Da ustrezemo njim in tistim, ki se bodo še naročili na naš list, smo sklenili poslati jim brezplačno vsa doslej že objavljena nadaljevanja romana „MOLČEČI MAŠČEVALEC“. To velja za nove naročnike, ki se priglasijo do 15. aprila. Požurite se, saj se vam ponuja za mal denar roman, kakršnih je malo v naši prevojni literaturi.

Molčeci maščevalec

Roman

Prikimala je.
— Vem, da ste advokat Morran.
— Res je. Rad bi pa vedel, s kom mi je čast govoriti?
Zdržnila se je, vendar je pa odgovorila dokaj mirno:
— Prosim vas, da me ne vprašujete o tem.
Poznal je njen odgovor, še predno ga je izgovorila, toda delal se je, da je silno presenečen in nadaljeval je vprašujoče:
— Toda zdi se mi, da ima človek pravico zvedeti, kdo je prišel v njegovo stanovanje in ga hoče ustreliti.
Proseče se je ozrla nanj in iztegnila proti njemu roke, kakor da ga roti.
— Da — to je razumljivo in vendar — če bi vedeli...
— Kaj?
Za hip je zatislila oči, potem ga je pa zopet pogledala in nadaljevala vsa iz sebe.
— In prosim vas tudi — ne poskušajte zvedeti,

11 kdo sem, čeprav bi se še kdaj srečala. Pozabite, da ste me kdaj srečali.

— Pozabiti — žal se mi zdi, da bi ne mogel, — je odgovoril Morran mirno. — Odkrito priznam, da sem mislil na vas ves čas, odkar sem vas prvič videl. Nikar ne mislite, da je to poklon, ne govorim čisto resno. In ko me je doletela večerj radost, da sem vam mogel pomagati pri avtomobilski nezgodi...

— Torej ste me vi...
— Da, jaz sem vas odpeljal v bolnico.
Zdaj, ko sta sedela tu sama in prijetno kramljala, je zopet začutili ono silno hrepenenje, da bi vstal, jo objel, privil k sebi in potolažil: ljubljena, ne boj se, pomagal ti bom!

Mislil so mu rojile po glavi, ko sta sedela tako sama in občudoval je njene krasne, nežne poteze, in njene bujne kodre okrog krasnega vratu. Potem si je pa prižgal novo cigareto in z modrikastim dimom odplaval vse misli, ki so se mu zdele tako nerazumljive — saj je govoril z njo prvič v življenju.

Ona ga je pa gledala. Gledala je njegov možak obraz z jasnimi mirnimi očmi in premišljevala je kaj neki misli, da je postal naenkrat tako resen.

Kar se je zopet obrnil k nji, rekoč:
— Ali ste se odpeljali snoci iz hotela Carlton skupaj s Harrisom in se vrnili domov šele okrog polnoči?

Sam ni vedel, zakaj, toda želel je, da bi odgovorila, da se je odpeljala naravnost domov, kajti

potem bi bila druga ženska tista, ki jo je videl skupaj s Harrisom. In verjel bi ji bil, sam ni vedel zakaj, toda verjel bi ji bil.

— O tem ne želim govoriti z vami, — se je glasil njen kratak odgovor.

— Kakor hočete.

Bil je razočaran, ni pa pokazal tega in po kratkem presledku je znova povzel besedo:

— Kako ste vedeli, da imam sveženj?

— Ker mi je Harris sam povedal to, ko sva govorila o...

Naenkrat je obmolnila, kakor da je povedala že preveč.

— O?

Ni mu odgovorila.

— Ali mi nečete tega povedati?

— Ne, to je čisto privatna zadeva.

— Niti če vam povem, da je moja najbolj vroča želja pomagati vam?

— Ne morem.

— Kakor hočete.

Poigraval se je s cigareto med prsti in pri tem jo je skrivaj opazoval. Kar je vprašal počasi:

— Ali se vam zdi tudi, da je privatna zadeva, če vas osumijo umora, ki utegne biti v zvezi s to zadevo?

Prebledela je kakor zid in zadržala po vsem telesu. In zajecjala je vsa prestrašena:

— Jaz? Kakšnega umora?

— Umora, storjenega danes ponoči v avtomobilu v katerem sta se peljala s Harrisom.

Skušnje na angleškem dvoru

Londonski dvor se v svo vneto pripravljajo na svečanosti kraljevega kronanja. Pod nadzorstvom skrbnih ceremoniarjev imajo na dvoru v Londonu dan za dnevno skušnje. Vsa udeležena kronanja ima točno odredeno vlogo in pri obredu se mora njegov nastop do najmanjših podrobnosti ujemati s celotnim okvirom, kakor na skrbno pripravljene predstavi. Samo kralj in kraljica se ne udeležujeta skušenj. Kraljica ima stalno zastopnico, kralj pa določa zastopnike izmed svojih pobočnikov. Kakor na gledališkem odru, je moral vsak udeleženec kronanja najprej nastopiti sam, zdaj pa imajo skušnje že v skupinah. Ko bodo vsi dobro pripravljeni in temeljito preizkušeni, nastopijo pred kraljem in kraljico, da pokažejo svoje vloge.

Skušnje in vloge imajo posebno težke. Udeleženci kronanja nastopijo v pravih ali imitiranih kostimih z vsemi ceremonijami. Na razpolago so tudi vse dragocenosti, seveda same imitacije iz lesa in navadnih kovin, le da so pozlačene. Toda dostojanstveni jih nosijo tako ponosno in samozvestno, kakor kralji, ko bo imel na sebi prave dragulje milijardne vrednosti.

Pogumen vdovec

Če se ženi pri nas vdovec tretjič, pravimo o njem, da je pogumen. Kaj bi šele rekli o vdovcu Dawsonu iz San Francisca, ki se ženi že sedemnajstič? Že to je nekaj posebnega, še bolj čudno pa je, da se je vedno oženil iz ljubezni, da je bil v vsaki svoji bodoči ženi do ušes zaljubljen in z vsemi je živel v najlepši slogi. Toda vse po vrsti so ga zapustile. Njegovi sosede zatrjujejo, da je zelo lepo ravnal s svojimi ženami in da je hotelo samo nesrečno naključje, da so ga kljub temu po vrsti zapuščale.

Zdaj je Dawson že priletel in za sedemnajsto ženo si je izbral 30 let mlajše dekle. Na vprašanje, zakaj hoče znova poskusiti svojo zakonsko srečo, je odgovoril, da se je že privadil zakonskemu življenju in da je statistično dokazano, da je usojeno poročenim daljše življenje, nego samcem. Sicer se pa tudi boji samskega življenja. Iz vseh šestnajstih zakonov mu je ostal samo en sin, ker več otrok ni imel, pa še ta je oženjen. V svojo bodočo ženo je Dawson zopet zaljubljen, saj cvete ljubezen v vsaki starosti. Možno upa, da bo vsaj ta žena podedovala po njem.

26 milijonov delavcev v Rusiji

Sovjetska vlada je določila gospodarski načrt za tekoče leto. Vsa industrijska proizvodnja v Rusiji je določena na 109.000 milijonov rubljev ali 20% več nego lani. V vseh državnih podjetjih bo zaposlenih letos 26.320.000 delavcev in nameščenecov, kar pomeni prirastek 3,1% v primerjavi z lanskim letom. Medle in plače bodo znašale 87 milijard rubljev, dočim so znašale lani 71,4 milijard. Povprečna medza delavca in nameščenca se poveča za 4,7%. Celotni načrt investicijske gradbene delavnosti je preračunan na znesek 32,5 milijard rubljev. Narodni dohodek se ceni na 105,5 milijard ali 24% več nego leta 1934.

Lani se je povečala industrijska proizvodnja za 28,4% v primerjavi s predlanskim letom, dočim je predvideval načrt samo 23%. Postavke v letnem proračunu za lansko leto je preokorajala težka industrija za 5,4, živilska industrija za 5,9%.